

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.004.02.2022

Marek Michalik
Prezes Zarządu Łódzkiej Specjalnej Strefy
Ekonomicznej S.A.
ul. Ks. Biskupa Wincentego Tymienieckiego 22G
90-349 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/011 – Wspieranie inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. ¹ ul. Ks. Biskupa Wincentego Tymienieckiego 22G 90-349 Łódź
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Michalik, Prezes Zarządu Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., od 1 kwietnia 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie przez zarządzającego mechanizmów wspierania inwestycji. 2. Nadzór nad wykorzystaniem środków publicznych przez zarządzającego obszarem i specjalną strefą ekonomiczną. 3. Efekty systemu wspierania inwestycji w SSE i zarządzanych obszarach.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 1 kwietnia 2022 r., z uwzględnieniem dowodów dotyczących kontrolowanego obszaru spoza tego okresu.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Agnieszka Siwczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/46/2022 z 28 kwietnia 2022 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: ŁSSE S.A. lub Zarządzający lub Spółka.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

ŁSSE S.A. prawidłowo realizowała zadania określone w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji⁴. Spółka sporządziła oraz dokonała aktualizacji Planu Rozwoju Inwestycji⁵, opracowała zasady odpłatności za usługi świadczone na rzecz przedsiębiorców oraz powołała Radę Rozwoju Obszaru Gospodarczego. Zadania związane z weryfikacją wniosków przedsiębiorców o wsparcie oraz wydawania decyzji o wsparciu dla nowych inwestycji, zwłaszcza w 2021 r., były realizowane skutecznie, potwierdzają m.in. wskaźniki obsługi nowych inwestycji, zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych, nowoutworzonych miejsc pracy. Spółka osiągnęła w 2020 r. wartości docelowe sześciu z ośmiu wskaźników monitorowania realizacji PRI. Nie zostały natomiast zrealizowane wskaźniki inwestycji z udziałem działalności badawczo-rozwojowych (59,7% planu) oraz inwestycji w powiatach o wysokim bezrobociu (71,3% planu), natomiast ich wartość wzrastała w stosunku do lat poprzednich.

Kontrole u przedsiębiorców planowano zgodnie z założeniami ujętymi w wytycznych MPiT i prowadzono na podstawie planów rocznych. Stwierdzono dwie nieprawidłowości polegające na przeprowadzeniu kontroli warunków realizacji zezwolenia, mimo braku w tym okresie podstawy prawnej oraz nieprzestrzeganiu postanowień właściwych wytycznych dotyczących składanych o oświadczeń o m.in. braku przesłanek do wykluczenia pracownika.

Spółka wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych zarówno w zakresie sprawozdania z realizacji PRI, jak i kwartalnych informacji o funkcjonowaniu Strefy, które jednak ze względu na brak regulacji obligujących przedsiębiorców do raportowania zawierały w części nieaktualne dane.

ŁSSE S.A. podejmowała liczne działania mające na celu promocję przedsiębiorczości z uwzględnieniem preferencji dla przedsiębiorców z sektora MŚP. Organizowano szkolenia, spotkania przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z przedsiębiorcami, konferencje. ŁSSE S.A. podjęła działania łączące przedsiębiorców z przedstawicielami nauki oraz wspierała dostosowanie kierunków kształcenia na wszystkich poziomach nauczania do potrzeb rynku. Spotkania przeprowadzone w powiatach o najwyższej odnotowanej stopie bezrobocia w regionie przełożyły się na powstanie nowych inwestycji w tych powiatach, np. gostynińskim i sierpeckim.

NIK zauważa, że w badanym okresie Spółka na bardzo niskim poziomie udostępniała przedsiębiorstwom powierzchnie biurowo-magazynowe (11,2 % takich powierzchni w latach 2019-2021), skupiając się przede wszystkim na realizacji inwestycji na sprzedaż. Jednocześnie Spółka w całym okresie osiągała zyski i miała nadpłynność finansową.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1752 ze zm. Dalej: ustawa o wspieraniu nowych inwestycji.

⁵ Dalej: PRI.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

Na podstawie rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z 29 sierpnia 2018 r. w sprawie powierzenia zarządzającemu Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną wydawania decyzji o wsparciu oraz wykonywania kontroli realizacji decyzji o wsparciu⁷ spółce Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. powierzono zadania wydawania decyzji o wsparciu na obszarze przypisanym do zarządzanej strefy⁸ oraz wykonywanie kontroli realizacji warunków zawartych w decyzji z dniem 5 września 2018 r. w imieniu ministra właściwego do spraw gospodarki.

Minister właściwy do spraw gospodarki nie prowadził w ŁSSE S.A. kontroli zadań powierzonych w zakresie wydawania w jego imieniu decyzji oraz wykonywania w jego imieniu kontroli realizacji warunków zawartych w decyzji o wsparciu w latach 2018-2022.

(akta kontroli str. 850-851)

OBSZAR

1. Stosowanie przez zarządzającego mechanizmów wspierania inwestycji.

Plan rozwoju inwestycji

Opis stanu faktycznego

ŁSSE sporządziła Plan Rozwoju Inwestycji do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030) dla obszaru zarządzanego przez Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. ŁSSE przystąpiła do opracowania PRI po otrzymaniu z Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii⁹ wytycznych jakie elementy powinien on zawierać. Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji¹⁰, zarządzający Strefą był zobligowany do sporządzenia planu rozwoju inwestycji nie później niż w terminie 60 dni od wejścia w życie rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym¹¹, tj. do dnia 4 listopada 2018 r.

Prezes Spółki wyjaśnił¹², że pierwsze wytyczne co do zawartości PRI ŁSSE S.A. otrzymała w grudniu 2017 r., następne w lutym 2018 r. W tym okresie odbyły się również w Ministerstwie warsztaty w zakresie sposobu przygotowania planu rozwoju inwestycji. PRI został przekazany elektronicznie do MPiT 5 listopada 2018 r. Ostateczny wzór, na podstawie którego ŁSSE S.A. przygotowała obowiązujący plan, został przekazany Strefie przez MPiT drogą elektroniczną w dniu 8 listopada 2018 r. ŁSSE S.A. po kolejnych korektach wg wskazówek MPiT przekazywała PRI w dniach 9 i 16 listopada 2018 r., natomiast ostateczną wersję PRI uzupełnioną o wartości

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1707.

⁸ Obszar obejmujący powiaty: bełchatowski, brzeziński, gostyński, grodzki (woj. mazowieckie), kaliski, kolski, koniński, kutnowski, legionowski, łaski, łęczycki, łowicki, łódzki wschodni, opoczyński, ostrzeszowski, otwocki, pabianicki, pączępański, piaseczyński, piotrkowski, płocki, poddębicki, pruszkowski, radomszczański, rawski, sieradzki, sierpecki, skierniewicki, sochaczewski, tomaszowski (woj. łódzkie), turecki, warszawski zachodni, wieluński, wieruszowski, wołomiński, zduńskowolski, zgierski, żyrardowski oraz miasta na prawach powiatu: Kalisz, Konin, Łódź, Piotrków Trybunalski, Płock, Skierniewice, m.st. Warszawa pozostaje we właściwości zarządzającego Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną.

⁹ Dalej: MPiT.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1752. Dalej: ustawa o wspieraniu nowych inwestycji.

¹¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 1698. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 5 września 2018 r.

¹² Pismo DPO.081.1.2022.DL/PK/DS. z 28 lipca 2022 r.

wskaźników do roku 2030 przekazano 31 stycznia 2019 r. ŁSSE od grudnia 2017 r. konsultowała projekt PRI wg wskazówek z MPiIT. PRI dla ŁSSE został zatwierdzony przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii pismem z dnia 21 marca 2019 r. Spółka nie dotrzymała terminu wskazanego w art. 9 ust. 4 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji o jeden dzień, ale nie wywołało to negatywnych skutków.

W marcu 2021 r. ŁSSE dokonała aktualizacji PRI, tworząc dokument pt. *Plan Rozwoju Inwestycji do 2022 r. (z perspektywą do 2030) dla obszaru zarządzanego przez Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A.*, który został przekazany do Ministra w dniu 10 maja 2021 r. Do zakończenia czynności kontrolnych aktualizacja PRI nie została zatwierdzona przez ministra.

PRI¹³ sporządzony dla Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zawierał elementy wskazane w art. 9 ust. 2 i 3 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji.

Uwzględniono w nim dokumenty strategiczne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹⁴, oraz dokumenty planistyczne, o których mowa w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹⁵, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji, przy czym w zestawieniu tych dokumentów nie został wymieniony Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego¹⁶. Prezes Spółki wyjaśnił¹⁷, że nadrzędnym dokumentem o charakterze strategicznym z punktu widzenia kierunków rozwoju województwa łódzkiego jest Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego¹⁸. Dokument ten, jest spójny z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego¹⁹. Plan Rozwoju Inwestycji, uwzględniając założenia Strategii Rozwoju WŁ, uwzględnia zatem również założenia Planu zagospodarowania przestrzennego WŁ, a decyzje o wsparciu dla projektów przemysłowych wydawane są na inwestycje realizowane na terenach o przeznaczeniu wyłącznie przemysłowym. Kierunki rozwoju regionu, ze wskazaniem branż priorytetowych i kierunków rozwoju są spójne z dokumentami strategicznymi w województwie łódzkim. W PRI uwzględniono zarówno elementy określone jako wyzwania dla kierunków zrównoważonego rozwoju (restrukturyzacja technologiczna gospodarki, kreatywny kapitał ludzki, konkurencyjność łódzkich uczelni, rozwój głównych ośrodków miejskich i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, sprawne powiązania transportowe, dostęp do dobrej jakości usług publicznych, zmniejszenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, rozwój kapitału społecznego i wzmocnienie tożsamości regionalnej, ochrona zasobów przyrodniczych), jak i cele do osiągnięcia obejmujące m.in.: zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego, podnoszenie jakości kapitału ludzkiego, wsparcie rozwoju MŚP, ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska, ochrona i kształtowanie krajobrazu, zwiększenie dostępności

¹³ Zarówno dokument zatwierdzony w roku 2019 oraz jego aktualizacja z roku 2021.

¹⁴ Dz.U. z 2021 r. poz. 1057 ze zm..

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.

¹⁶ Uchwała nr LV/679/18 przyjął Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi.

¹⁷ Pismo DPO.081.1.2022.DL/PK/DS. z 28 lipca 2022 r.

¹⁸ Uchwała Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie: uchwalenia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020 i zmiany jej nazwy na Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 4 kwietnia 2013 r. poz. 1881), a następnie Uchwała Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 22 czerwca 2021 r. poz. 2686), dalej: Strategia Rozwoju WŁ.

¹⁹ Uchwalony uchwałą nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie: zmiany Uchwały Nr XLV/524/2002 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie uchwalenia "Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego" (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2010 r. nr 367 poz. 3485)

transportowej, nowoczesna energetyka w województwie, racjonalizacja gospodarki odpadami, zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych.

PRI zawierał opis celów szczegółowych, do których osiągnięcia dąży zarządzający obszarem w okresie objętym planem wraz z opisem sposobu realizacji tych celów, rodzaje świadczonych przez niego usług na rzecz przedsiębiorców oraz zasady wynagradzania za usługi inne niż informacyjne.

Cele strategiczne szczegółowe wskazane w *Planie Rozwoju Inwestycji do roku 2020 (z perspektywą do 2030)*, a następnie w aktualizacji tj. *Planie Rozwoju Inwestycji do roku 2022 (z perspektywą do 2030)* dla obszaru zarządzanego przez Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. zostały określone w oparciu o ww. dokumenty strategiczne, obowiązujące na terenie trzech województw: łódzkiego, wielkopolskiego i mazowieckiego. Cele wskazane w PRI to:

1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce;
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki;
3. Ukierunkowanie na pobudzenie inwestycji MŚP;
4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym.

Zarządzający strefą wyjaśnił²⁰, że przy sporządzaniu Planu Rozwoju Inwestycji wzięto pod uwagę obowiązującą Spółkę - *Strategię Rozwoju ŁSSE* jako kluczowy dokument strategiczny ŁSSE, który wyznaczał długofalowe kierunki rozwoju ŁSSE oraz wskazywał działania, których realizacja miała przyczynić się do rozwoju obszarów priorytetowych. Przyjęta wcześniej przez spółkę misja²¹, wizja²² oraz cele strategiczne i szczegółowe wpisywały się w PRI, ponieważ obszarowo dotyczyły w większości tych samych działań - realizacji celów strategicznych i szczegółowych, i to zapewniło spójność obu dokumentów. Spółka dokonywała corocznego przeglądu strategii i jej bieżącej ewaluacji, co zostało również uwzględnione w opisie oraz wskaźnikach zawartych w PRI, zapewniając tym samym spójność dokumentów i podejmowanych w oparciu o nie działań. Powyższe cele szczegółowe PRI wpisują się w cele strategiczne regionu, określone w Strategii na rzecz odpowiedzialnego Rozwoju, strategiach dla województw łódzkiego, mazowieckiego i wielkopolskiego, planach zagospodarowania przestrzennego dla województw łódzkiego, mazowieckiego i wielkopolskiego. W wyniku przeglądu PRI w 2021 r., tj. w terminie zgodnym z art. 9 ust 5 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji, dokonano aktualizacji pierwotnego planu, bez wprowadzenia istotnej zmiany celów strategicznych, natomiast rozbudowano i doprecyzowano zadania zdefiniowane na poziomie poszczególnych celów, sposoby ich osiągnięcia oraz określono bariery wraz z planem ich eliminacji. Jednocześnie dokonano analizy wskaźników monitorowania poziomu osiągnięcia celów na podstawie posiadanych już doświadczeń i danych. Aktualizacja uwzględniała również planowane na kolejne lata rozbudowy dróg ekspresowych i autostrad oraz budowę Centralnego Portu Komunikacyjnego, tj. węzła przesiadkowego między Warszawą i Łodzią, który zakłada zintegrowanie transportu lotniczego, kolejowego i drogowego.

(akta kontroli str.: 7-15, 24-74, 873-879)

²⁰ Pismo DPO.081.1.DL/PK z 30 maja 2022 r.

²¹ „Strefa innowacyjnego rozwoju, kompetencji- i współpracy partnerskiej”.

²² „Jesteśmy liderem zintegrowanych usług dla biznesu i wspieramy innowacyjność. Jesteśmy partnerem dzięki profesjonalnemu i ciągle rozwijającemu się zespołowi. Budujemy trwałe relacje: gospodarka-edukacja-tradycja przemysłowa.”.

Rada Rozwoju Obszaru Gospodarczego

Rada Rozwoju Obszaru Gospodarczego²³ zarządzanego przez ŁSSE S.A. została powołana 14 marca 2019 r.²⁴. W jej skład weszło 23 przedstawicieli stosownie do art. 11 ust. 2-4 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji, w tym przedstawiciele wojewódzkich rad dialogu społecznego, urzędów marszałkowskich, powiatów oraz przedsiębiorców. Zasady powołania członków do składu Rady i jej organizację określał Regulamin Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego z 16 kwietnia 2019 r., zgodnie z którym w skład rady wchodziło od 15 do 38 członków, w tym do 15 przedstawicieli przedsiębiorców działających na obszarze ŁSSE na podstawie ważnych zezwoleń²⁵/decyzji o wsparciu, do 20 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się w granicach obszaru (w tym jeden przedstawiciel każdego województwa) oraz do trzech przedstawicieli wojewódzkich rad dialogu społecznego.

W okresie objętym kontrolą odbyło się jedno posiedzenie Rady, na którym dokonano wyboru przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, sekretarza oraz przyjęto regulamin pracy Rady. RROG nie wydawała opinii mających istotne znaczenie dla funkcjonowania strefy. Posiedzenie zaplanowane na 31 marca 2020 r. zostało odwołane ze względu na epidemię COVID-19. Kolejne spotkanie było planowane na drugą połowę 2022 r.

(akta kontroli str.: 81-85, 94-122)

Wydawanie decyzji o udzieleniu wsparcia

Minister Przedsiębiorczości i Technologii, rozporządzeniem z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie powierzenia zarządzającemu Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną wydawania decyzji o wsparciu oraz wykonywania kontroli realizacji decyzji o wsparciu powierzył ŁSSE S.A. wydawanie decyzji o wsparciu. ŁSSE S.A. wydawała decyzje o udzieleniu wsparcia na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji.

Do końca pierwszego kwartału 2022 r. w zarządzanym obszarze wydano łącznie 167 decyzji o wsparciu o łącznej wartości nakładów inwestycyjnych 10 231 306,2 tys. zł oraz 4,5 tys. nowych miejsc pracy, w tym w poszczególnych latach liczba wydanych decyzji kształtowała się następująco:

- 1) w 2018 r. wydano osiem decyzji, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 977 400,0 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 127;
- 2) w 2019 r. wydano 34 decyzje, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 2 124 242,3 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 828;
- 3) w 2020 r. wydano 38 decyzji, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 1 727 473,6 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 659;
- 4) w 2021 r. wydano 76 decyzji, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 4 696 628,6 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 2 698;

²³ Dalej: RROG lub Rada.

²⁴ Uchwała nr 33/2019 Zarządu Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA z 14 marca 2019 r. w sprawie powołania Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego zarządzanego przez ŁSSE S.A.

²⁵ Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej. Dalej: strefowe, wydane na podstawie ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1670 ze zm.) – dalej ustawa o specjalnych strefach ekonomicznych.

5) w I kwartale 2022 wydano 11 decyzji o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 705 561,7 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 188.

Dla dużych przedsiębiorców²⁶ wydano 68 decyzji, dla średnich przedsiębiorców 47 decyzji, dla małych przedsiębiorców 40 decyzji oraz 12 decyzji dla mikroprzedsiębiorców.

Liczba aktywnych decyzji o wsparciu wg stanu na 31 grudnia wyniosła:

- 1) w 2018 r. - 8, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 977 400,0 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 141;
- 2) w 2019 r. - 30, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 2 406 840,7 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 656;
- 3) w 2020 r. - 75, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 4 727 817,7 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 1 578;
- 4) w 2021 r. - 145, o łącznej wartości deklarowanych nakładów inwestycyjnych 9 173 845,0 tys. zł i liczbie deklarowanych nowoutworzonych miejsc pracy 4 228.

Jednym z celów szczegółowych opisanych w PRI jest wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym. Do 30 marca 2022 r. ŁSSE S.A. wydała decyzje o wspieraniu inwestycji usytuowane w 40 (88,9%) z 45 powiatów.

ŁSSE S.A. do końca I kwartału 2022 r. wydała łącznie 349²⁷ zezwoleń na prowadzenie działalności na podstawie art. 16 ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. W 2018 r. wydano ostatnie 22 zezwolenia, w których wartość zadeklarowanych przez nakładów wyniosła 583 859,3 tys. zł, natomiast liczba zadeklarowanych miejsc pracy wyniosła 594.

Jednocześnie liczba aktywnych zezwoleń wg stanu na 31 grudnia wyniosła:

- 1) w 2018 r. - 228 zezwoleń, łączna wartość skumulowanego kapitału na podstawie wydanych zezwoleń wyniosła 10 721 814,5 tys. zł, a liczba zatrudnionych w związku z udzielonym wsparciem wyniosła 14 429;
- 2) w 2019 r. - 219 zezwoleń, łączna wartość skumulowanego kapitału na podstawie wydanych zezwoleń wyniosła 10 148 985,3 tys. zł, a liczba zatrudnionych w związku z udzielonym wsparciem wyniosła 14 134;
- 3) w 2020 r. - 211 zezwoleń, łączna wartość skumulowanego kapitału na podstawie wydanych zezwoleń wyniosła 9 817 634,9 tys. zł, a liczba zatrudnionych w związku z udzielonym wsparciem wyniosła 13 555;
- 4) w 2021 r. - 203 zezwoleń, łączna wartość skumulowanego kapitału na podstawie wydanych zezwoleń wyniosła 9 445 837,4 tys. zł, a liczba zatrudnionych w związku z udzielonym wsparciem wyniosła 12 132.

(akta kontroli, str.: 17-23, 133-139, 991-1099)

Szczegółowemu badaniu poddano siedem decyzji wydanych w latach 2018-2021. Wszystkie decyzje zostały wydane na podstawie złożonych przez przedsiębiorców wniosków, które były zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej

²⁶ Definicja przedsiębiorcy odwołuje się do art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz.162), natomiast wielkość przedsiębiorców zdefiniowana jest zgodnie z rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, ze zm.)

²⁷ Wg numeracji narastającej, zgodnie z którą ostatnie wydane zezwolenie posiada numer 350 z uwzględnieniem zezwolenia 37, które ostatecznie nie zostało wydane przez Ministra Gospodarki w 2000 r. Ze wskazanych 349 zezwoleń 55 zostało cofniętych, 62 wygaszono, 31 utraciło moc obowiązywania.

*niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji*²⁸. Do sześciu wniosków został załączony biznesplan inwestycji, a w przypadku jednego opis inwestycji we wniosku został rozbudowany o niezbędne informacje. Decyzje zawierały wszystkie elementy określone w art. 15 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji oraz zostały wydane na realizację nowych inwestycji spełniających kryteria jakościowe i ilościowe określone w *rozporządzeniu w sprawie pomocy publicznej na realizację nowych inwestycji* w zakresie działalności, która nie została wyłączona ze wsparcia w § 2 w/w rozporządzenia. Decyzje zostały wydane na okres 10 lat w przypadku trzech przedsiębiorców oraz 12 lat dla czterech przedsiębiorców zgodnie z §7 pkt 1 i 2 powołanego rozporządzenia. Łączna wartości nakładów inwestycyjnych objętych badaniem wynosiła 1 937 230,5 tys. zł, co stanowiło 17,1% deklarowanych przez przedsiębiorców nakładów inwestycyjnych poniesionych na zarządzanym obszarze. ŁSSE S.A. przekazywała kopie decyzji ministrowi do spraw gospodarki oraz do naczelnika urzędu skarbowego właściwego do siedziby lub miejsca zamieszkania przedsiębiorcy stosownie do art. 16 i 23 ust. 2 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji.

(akta kontroli str.: 352-623)

Zadania zmierzające do powstania nowych inwestycji i ich rozwoju

Obowiązki i uprawnienia zarządzającego obszarem zostały określone w art. 7 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji, w tym: prowadzenie działań zmierzających do powstawania nowych inwestycji i ich rozwoju na terenie obszarów przypisanych zarządzającemu obszarom, udostępnianie przedsiębiorcom składników mienia, gospodarowanie składnikami mienia w sposób ułatwiający przedsiębiorcom prowadzenie działalności gospodarczej, świadczenie nieodpłatnych usług informacyjnych na rzecz przedsiębiorców ubiegających się o wsparcie oraz korzystających ze wsparcia, prowadzenie działań promujących działalność gospodarczą i nowe inwestycje, udzielanie przedsiębiorcom informacji pozyskanych od powiatowych urzędów pracy oraz partnerów społecznych funkcjonujących w obszarze przypisanym zarządzającemu obszarom, podejmowanie działań przyczyniających się do polepszenia współpracy między przedsiębiorcami, lokalną społecznością oraz partnerami społecznymi, pomoc przedsiębiorcom w kontaktach z administracją publiczną, współpraca w zakresie uwzględniania w procesie kształcenia potrzeb rynku pracy ze szkołami ponadpodstawowymi oraz uczelniami, tworzenie narzędzi na rzecz rozwoju innowacyjnej gospodarki, rekomendowanie przedsiębiorcom optymalnej lokalizacji nowych inwestycji.

Gospodarowanie składnikami mienia

Zgodnie z prowadzoną ewidencją ŁSSE S.A. na koniec 2018 r. dysponowała budynkami i lokalami o powierzchni 12 181 m² i wartości 19 592,0 tys. zł, w latach 2019-2020 było to 16 987 m² o wartości księgowej 35 430,0 tys. zł, a w 2021 r. 19 742 m² o wartości 36 584,1 tys. zł. W latach 2018-2020 ŁSSE S.A. dysponowała gruntami o powierzchni 12,25 ha o wartości 2 247,1 tys. zł, która zwiększyła się w 2021 r. do 12,9 ha i wartości 3 933,1 tys. zł.

ŁSSE S.A. w latach 2018-2021 udostępniała nieruchomości na podstawie zawartych umów najmu przedsiębiorcom, w tym także dwóm przedsiębiorcom prowadzącym działalność na podstawie zezwolenia. Według stanu na koniec 2018 r. udostępniono 382,8 m² (3,25%) powierzchni biurowo-magazynowej, następnie w latach 2019-2021 powierzchnia udostępniana przedsiębiorcom wzrosła do 1 899,9 m² (11,2%). W latach 2018-2022 ŁSSE S.A. zawarła w 2018 r. pięć umów najmu, w 2019 cztery umowy, w 2020 i 2021 po trzy umowy. Prezes Zarządu wyjaśnił²⁹, że ustalanie stawek

²⁸ Dz. U. poz. 1713 ze zm.– dalej także: rozporządzenie w sprawie pomocy publicznej na realizację nowych inwestycji.

²⁹ Pismo z 11 sierpnia 2022 r. znak: DPO.081.1.2022.PK/DK.

ofertowych najmu/dzierżawy nieruchomości poprzedzano analizą stawek rynkowych innych obiektów w Łodzi, podobnych pod względem lokalizacji, standardu i wielkości powierzchni. Stawki ostateczne określone w umowach były wynikiem negocjacji z klientami, przy czym w negocjacjach były uwzględniane takie elementy jak powierzchnia najmu czy fakt, że była to kolejna umowa tego samego klienta, ewentualnie kontynuacja umowy najmu. W ŁSSE S.A. nie wdrażano odrębnych procedur dotyczących najmu czy dzierżawy nieruchomości, gdyż Spółka³⁰ dysponuje niewielką liczbą nieruchomości przeznaczonych na wynajem oraz nie jest to zakres podstawowej działalności Spółki.

W zakresie sprzedaży obowiązują regulacje określone w Statucie ŁSSE S.A. oraz uchwała nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu zbywania składników aktywów trwałych Spółki. Uchwała ta określała zasady prowadzenia przetargów i aukcji, z uwzględnieniem obowiązków publikacji ogłoszeń w miejscach publicznie dostępnych, zasady wnoszenia wadium, krąg osób i podmiotów, które mogą zostać dopuszczone do udziału w postępowaniu jako oferenci, zakres niezbędnych informacji w ofercie, zasady sporządzania wyceny składników mienia, zasady przebiegu przetargu lub aukcji oraz jego dokumentowania, terminy płatności oraz warunki wydania składnika majątku.

Badaniu poddano cztery umowy najmu nieruchomości o najwyższej wartości w każdym roku, w którym zostały zawarte. ŁSSE S.A. nie dokumentowała odrębnie sposobu ustalania wartości rynkowej najmu lokali. Prezes wyjaśnił, że stawki czynszu były zróżnicowane w zależności od powierzchni i przeznaczenia powierzchni użytkowej obejmującej powierzchnie pod działalność gastronomiczną, powierzchnie magazynowo-produkcyjne z uwzględnieniem miejsc postojowych. W umowach szczegółowo dokonano opisu przedmiotu najmu i stawki czynszu, zakresu kosztów i usług objętych czynszem (w tym w zakresie utrzymania czystości i porządku, utrzymania właściwego stanu technicznego, zaliczek na poczet zużycia wody i odprowadzenia ścieków, zużycia mediów energetycznych i wody w częściach wspólnych nieruchomości, zabezpieczenia i dozoru obiektu, zarządzania nieruchomością, ubezpieczenia oraz podatku od nieruchomości), zabezpieczenia najmu oraz prawa i obowiązki stron. Dwie umowy z przedsiębiorcami zostały rozwiązane z powodu niewywiązywania się z warunków umowy.

ŁSSE S.A. w 2018 r. dysponowała czterema środkami transportu o łącznej wartości 133,2 tys. zł, liczba ta wzrosła w 2019 r. do sześciu o wartości 171,8 tys. zł, a w kolejnych latach ich wartość księgową wynosiła w 2020 r. 74,3 tys. zł i 2021 r. 74,0 tys. zł. W zakresie urządzeń i maszyn w roku 2018 w posiadaniu Spółki znajdowało się 37 urządzeń i maszyn, z których wszystkie były wykorzystywane przez Spółkę, o wartości 126,3 tys. zł, w 2019 r. było to 37 szt. o wartości 520,9 tys. zł, w latach 2020-2021 43 szt. o wartości 473,8 tys. zł. Wartości niematerialne i prawne w całym okresie kontrolowanym obejmowały 26 tytułów prawnych na potrzeby własne Spółki, przy czym wg stanu na koniec 2018 r. wynosiły 40,2 tys. zł, 2019 r. 13,8 tys. zł, 2020 r. 4,1 tys. zł, a w 2021 r. wykazano wartość księgową zerową. Spółka wykazuje niewielkie ilości składników mienia poza nieruchomościami, które wykorzystuje na potrzeby własne i nie udostępnia ich przedsiębiorcom.

Największą wartościowo pozycją w strukturze majątkowej ŁSSE S.A. były nieruchomości zaksięgowane jako inwestycje długoterminowe, do których Spółka zaliczała nieruchomości nabyte przez jednostkę w celu ich dalszej odsprzedaży w terminie nieokreślonym według stanu na dzień bilansowy. Powierzchnia tych nieruchomości według stanu na koniec 2018 r. wynosiła łącznie 582 431m² o wartości 53 354,7 tys. zł, 2019 r. 531 264 m² o wartości 49 167,6 tys. zł, 2020 556 152 m²

³⁰ Pismo z 27 września 2022 r., znak DPO.081.1.2022.PK/DL.

o wartości 49 840,1 tys. zł, 2021 r. 499 432 m² o wartości 44 580,9 tys. zł. W okresie objętym kontrolą w tej pozycji następowały największe zmiany. ŁSSE S.A. siedmiokrotnie dokonywała zakupów nieruchomości w Ksawerowie od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa o łącznej powierzchni 47,5 ha i wartości 32 669,3 tys. zł (w tym w 2018 r. 36ha o wartości 24 655,3 tys. zł, 2019 r. 1,4ha o wartości 978,9 tys. zł, 2020 6,6 ha o wartości 4 691,3 tys. zł oraz w 2021 r. 4,1ha o wartości 7 293,9 tys. zł). Ponadto w 2021 r. Spółka zakupiła nieruchomość o powierzchni 0,6 ha o wartości operacji 4 950,0 tys. zł znajdującą się w bliskim położeniu siedziby przy ul. Tymienieckiego, z przeznaczeniem na potrzeby własne.

W dyspozycji ŁSSE S.A. znajdowało się 29 działek w trzech lokalizacjach o łącznej powierzchni 43,2 ha (86,9% gruntów inwestycyjnych), które pozostawały niewykorzystane. W przypadku pięciu działek o łącznej powierzchni 5,9 ha (11,8% gruntów inwestycyjnych) teren ten jest zarezerwowany pod budowę dwóch hal magazynowo-produkcyjnych, jako inwestycja własna Spółki. Prokurent ŁSSE S.A. wyjaśnił³¹, że inwestycja uzyskała decyzję o warunkach zabudowy inwestycji wydaną 12 kwietnia 2022 r. i trwały prace nad koncepcją architektoniczną planowanych obiektów. Natomiast w pozostałych dwóch lokalizacjach nieruchomości o powierzchni 37,3ha (74,8%) zostały wystawione na sprzedaż w trybie przetargu. Wartość nieruchomości wystawionych na sprzedaż wynosiła łącznie 75 909,9 tys. zł.

Ponadto ŁSSE S.A. dokonała 11 operacji sprzedaży nieruchomości o łącznej powierzchni 22,9 ha i wartości 37 806,4 tys. zł (w tym w 2018 r. 3,2 ha o wartości 6 625,9 tys. zł, 2019 r. 6,5 ha o wartości 9 167,3 tys. zł, 2020 r. 4,1 ha o wartości 6 832,5 tys. zł, 2021 r. 9,1 ha o wartości 15 180,7 tys. zł). Nieruchomości były zbywane w trybie przetargu, w tym dwie w przetargu łącznym mającym na celu wyłonienie przedsiębiorcy, który uzyska zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy oraz nabędzie nieruchomość niezabudowaną gruntową. Cztery nieruchomości zostały nabyte przez podmioty prowadzące działalność na podstawie decyzji o wsparciu, dwie przez podmioty, które uzyskały zezwolenie, jedna została zbyta na potrzeby budowy infrastruktury elektroenergetycznej, a pozostałe zostały nabyte przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą pod przyszłe inwestycje.

(akta kontroli str.: 133-139, 665-660, 1102, 1291-1295, 1309-1314)

Świadczenie usług informacyjnych na rzecz przedsiębiorców

W PRI zostały określone rodzaje usług świadczonych przedsiębiorcom przez ŁSSE S.A.:

- 1) usługi informacyjne nieodpłatne: prezentacja kompleksowej oferty nieruchomości inwestycyjnych w ramach obszaru oraz planów ich uzbrajania; wskazanie oferty dostępnych instrumentów wsparcia inwestorów; kompleksowe wsparcie informacyjne przedsiębiorców podczas procesu aplikacyjnego o decyzję o wsparciu; wsparcie informacyjne w zakresie należytej realizacji warunków decyzji o wsparciu; przygotowywanie informacji niezbędnych do podjęcia decyzji inwestycyjnej, w szczególności na temat potencjału społeczno-gospodarczego obszaru; wsparcie przedsiębiorców w kontaktach z organami administracji samorządowej i rządowej;

usługi standardowe odpłatne, w tym oferty: infrastrukturalna, (możliwość korzystania z infrastruktury technicznej i drogowej w obszarze, której dysponentem/właścicielem jest zarządzający obszarem);

- 2) doradczo-szkoleniowa, badawczo-rozwojowa, pracownicza, promocyjna, biznesowa, pro-eksportowa.

³¹ Pismo z 24 czerwca 2022 r., znak: DPO.081.1.2022.DL/PK/DS.

Zadania określone w art. 7 ust. 2 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji zarządzający wykonywał poprzez różne działania, których jednostkowa realizacja jednocześnie wpisywała się w realizację innych zadań określonych w art. 7 tej ustawy.

Prezes Spółki wyjaśnił³², że zarządzający obszarem nie prowadzi ewidencji poziomu i rodzaju usług świadczonych przedsiębiorcom na podstawie umów o świadczenie usług, a do decyzji przedsiębiorcy należy stopień i zakres skorzystania z oferowanych usług. Zarządzający prowadzi ewidencję umów zawartych z przedsiębiorcami, ale jako że umowy są identyczne, zakres usług nie podlegał indywidualnym negocjacjom a tym samym zakres możliwych do świadczenia usług jest identyczny, nie było podstaw do szczegółowego ewidencjonowania usług świadczonych konkretnym przedsiębiorcom. Poza planem rozwoju inwestycji, proces świadczenia usług odpłatnych został uregulowany uchwałą³³ Zarządu ŁSSE S.A. w sprawie zasad pobierania opłat za usługi świadczone przez ŁSSE S.A. Prezes wyjaśnił, że procesy pozyskiwania i obsługi inwestora, to działania komplementarne i trudno ustalić, kiedy koszty informacyjno-promocyjne związane są ściśle i wyłącznie z pozyskiwaniem nowych projektów a kiedy wiążą się obsługą już działających na zarządzanym obszarze. Procesy te wzajemnie się przenikają a często obsługa poinwestycyjna inwestorów skutkuje pozyskaniem nowego projektu.

Podstawę naliczenia opłaty za usługi ŁSSE S.A. stanowiły minimalne zadeklarowane przez przedsiębiorcę koszty kwalifikowane nowej inwestycji. Wysokość opłaty za cały okres obowiązywania decyzji o wsparciu ustalano jako wartość procentową kwoty minimalnych kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji zadeklarowanych przez przedsiębiorcę w wydanej decyzji o wsparciu, przy czym wskazana wartość procentowa zmieniała się w sposób degresywny od 3,55% do 0,80% wraz ze wzrostem zadeklarowanych nakładów, natomiast wysokość stawki miesięcznej ustalano proporcjonalnie do liczby miesięcy okresu obowiązywania decyzji. Zasady kształtowania opłat uwzględniały także kryteria pozwalające na obniżenie wysokości opłaty w zależności przy spełnieniu określonych w Zasadach kryteriów, tj. w przypadku gdy :

- 1) inwestycja miała dotyczyć produkcji lub świadczenia usług o innowacyjnym charakterze (innowacja produktowa, technologiczna lub procesowa - potwierdzona opinią specjalistyczną), produkcji lub świadczenia usług w obszarze OZE³⁴, świadczenia usług B+R, lub realizacji działalności B+R na potrzeby własne przedsiębiorcy przewidziano obniżkę opłaty o 10%;
- 2) przedsiębiorca zadeklarował zatrudnienie na poziomie co najmniej 50-250 pracowników opłatę obniżano wg skali progresywnej na poziomie od 4-20%,
- 3) przedsiębiorca należał do sektora MŚP, w zależności od jego wielkości skala możliwych obniżek opłat kształtowała się na poziomie 15-30%, przy czym wyższe obniżki przysługiwały mikro-przedsiębiorcom,

Maksymalne obniżenie stawki bazowej nie mogło przekroczyć 35%. Natomiast w przypadku inwestycji realizowanych na terenach objętych statusem specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych, na których przedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą na podstawie zezwolenia strefowego i gdzie uiszcza opłatę za usługę administrowania strefą na podstawie umowy zawartej z Zarządzającym ŁSSE, przedsiębiorca w okresie obowiązywania ww. umowy mógł uzyskać bonifikatę w wysokości 50% miesięcznej stawki bazowej określonej na podstawie zasad przyjętych w PRI.

³² Pismo z 24 maja 2022 r., znak: DPO.081.1.2022.DI/PK

³³ Uchwała nr 213/2018 Zarządu Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej z 9 listopada 2018 r. w sprawie zasad pobierania opłat za usługi świadczone przez Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną (ze zm.)

³⁴ OZE – odnawialne źródła energii.

Zasady ustalania wynagrodzenia za usługi standardowe odpłatne w uregulowaniach wewnętrznych zarządzającego obszarem były wynikiem ustaleń między Ministerstwem Rozwoju a specjalnymi strefami ekonomicznymi. Prezes ŁSSE S.A. wyjaśnił³⁵, że ze względu na specyfikę poszczególnych obszarów nie było możliwe zastosowanie tych samych zasad pobierania opłat. W Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej brak jest inwestycji wielkoobszarowych np.: typu automotive. W związku z powyższym zarządzający, co do zasady zrezygnował z uzależnienia wysokości opłat za świadczone usługi od zajmowanej powierzchni. W obszarze zarządzanym przez Łódzką SSE większość typowych inwestycji przemysłowych lokowanych jest na terenie o powierzchni kilku hektarów, niekiedy ta powierzchnia wynosi kilkanaście hektarów. W ocenie zarządzającego wskazane typowe wielkości obszarów nie mają wpływu na realizację inwestycji. Jednakże w wyjątkowych przypadkach zarządzający obszarem uznał, iż może w związku z wielkością terenu, na którym będzie realizowana inwestycja udzielić dodatkowej bonifikaty w opłacie. Mianowicie, gdy jego wielkość, ma szczególne znaczenie dla realizacji inwestycji, opłata może zostać czasowo obniżona, na pisemny wniosek inwestora. Przed wszystkim chodziło tu o inwestycje wielkoobszarowe, generujące dodatkowe, znaczne obciążenia dla przedsiębiorcy.

Prezes ŁSSE S.A. wyjaśnił, że każdorazowo w procesie nieodpłatnej obsługi projektu, przedsiębiorca był szczegółowo informowany o zasadach odpłatności za usługi świadczone przez ŁSSE i był mu przekazywany wzór umowy o świadczenie usług wraz z załącznikiem - zasadami ustalania wysokości opłaty za usługi świadczone przez ŁSSE S.A. W ramach dokumentacji związanej z uzyskaniem decyzji o wsparciu, przedsiębiorca obligatoryjnie składa oświadczenie o zobowiązaniu do zawarcia umowy z Zarządzającym. ŁSSE S.A. zawarła umowy o świadczenie usług ze wszystkimi przedsiębiorcami, którzy uzyskali decyzje o wsparciu za wyjątkiem jednego³⁶. Wyjątek stanowi spółka, która uzyskała decyzję o wsparciu w dniu 24 marca 2022 roku. Składając wniosek o udzielenie decyzji spółka złożyła oświadczenie o zobowiązaniu do podpisania umowy o świadczenie usług, zgodnie z otrzymanym wzorem. Po otrzymaniu decyzji, przedsiębiorca odmówił jednak podpisania umowy, kwestionując katalog usług odpłatnych. W odpowiedzi, przedstawiciele ŁSSE S.A. udzielili wyjaśnień wraz z propozycją czasowej bonifikaty w opłacie, jednak przedsiębiorca nie odniósł się do tych propozycji. Wobec tego, bazując na opinii prawnej, iż złożenie oświadczenia przez spółkę o zobowiązaniu do zawarcia umowy stanowi podstawę do wystawiania faktur, a ŁSSE świadczy usługi od dnia wydania decyzji o wsparciu, Zarządzający wystawił faktury obejmujące okres ważności decyzji o wsparciu, począwszy od jej udzielenia. W lipcu 2022 r. przedsiębiorca poinformował, że w dniu 29 czerwca 2020 r. wystąpił do Ministra Rozwoju i Technologii o stwierdzenie wygaśnięcia decyzji o wsparciu. W/w spółka uregulowała zobowiązania³⁷ z tytułu opłat za świadczenie usług za okres obowiązywania decyzji o wsparciu w kwocie 1,6 tys. zł.

Opłaty za świadczenie usług dokonywane są przez przedsiębiorców na podstawie wystawionych faktur sprzedaży. Przychody z tytułu opłat za świadczenie usług za administrowanie strefą wyniosły w 2018 r. 15 317,1 tys. zł, 2019 r. 16 000,2 tys. zł, 2020 r. 16 260,1 tys. zł, 2021 r. 16 130,9 tys. zł i w 2022 r.³⁸ -8 310,8 tys. zł, natomiast przychody z tytułu opłat za świadczenie usług wyniosły w 2018 r. 417,3 tys. zł, 2019 r. 1 523,9 tys. zł, 2020 r. 3 121,5 tys. zł, w 2021 r. 4 863,9 tys. zł i w analogicznie w 2022 r. 4 372,5 tys. zł.

³⁵ Pismo z 24 maja 2022 r., znak DPO.081.1.2022.DL/PK

³⁶ Pismo z 11 sierpnia 2022 r. znak: DPO.081.1.2022.PK/DS

³⁷ Pismo z 27 września 2022 r., znak: DPO.081.1.2022.PK/DL

³⁸ Do końca kwietnia.

Należności z tytułu świadczenia usług wynosiły wg stanu na 31 grudnia w 2018 r. - 38,2 tys. zł, 2019 r. 9,9 tys. zł, 2020 r. 65,6 tys. zł, 2021 r. 211,7 tys. zł. Prezes Spółki wyjaśnił³⁹, że wzrost należności między rokiem 2019, a latami następnymi 2020-2021 wynika z negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na kondycję finansową firm, co z kolei przekłada się na wydłużenie okresu spłat należności przez przedsiębiorców.

W badanej próbie siedmiu podmiotów, które prowadziły inwestycje na podstawie decyzji o wsparciu w przypadku dwóch przedsiębiorcy terminowo opłacali wystawione faktury, w trzech w związku z opóźnieniami wystawiano noty odsetkowe, a w dwóch przypadkach w okresie 2018-2021 nie pobierano opłat ponieważ umowy o świadczenie usług zostały zawarte w 2022 r. Łączna wartość opłat uzyskanych przez Spółkę od podmiotów objętych badaniem w latach 2018-2021 wynosiła 2 280,9 tys. zł (22,9%), w tym w 2018 r. 21,5 tys. zł, 2019 r. 620,7 tys. zł, 2020 r. 802,2 tys. zł i 2021 r. 836,5 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 4,6%, 40,7%, 25,7%, 17,2% opłat w poszczególnych latach.

(akta kontroli str. 783-830, 1256-1289)

W przypadku opóźnień w zapłatach za świadczone usługi ŁSSE S.A., w celu wyegzekwowania spłaty należności, podejmuje działania windykacyjne zgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz przy zachowaniu pełnej tajemnicy i ochronie danych osobowych dłużnika. Kolejne kroki obejmują kontakt telefoniczny, wezwanie do zapłaty (przy wydłużonym procesie windykacji wezwanie przedsądowe), którego celem jest ponowna informacja o aktualnym stanie zadłużenia oraz wskazanie ewentualnych skutków finansowych i prawnych po przekazaniu sprawy na drogę sądową. Przy całkowitym braku współpracy dłużnika, ŁSSE S.A. po wcześniejszym przygotowaniu pełnej dokumentacji i wcześniejszym poinformowaniu kontrahenta o podjętych działaniach ŁSSE S.A. przekazuje sprawę na drogę sądową.

(akta kontroli str. 24-80, 267-286, 652-660, 831-846, 1102-1104)

Prowadzenie działań promujących działalność gospodarczą i nowe inwestycje
Podstawowa działalność ŁSSE S.A. na etapie pozyskania inwestycji polega na prowadzeniu szerokiej działalności informacyjnej, która obejmuje spotkania bezpośrednie, indywidualne z przedsiębiorcami, kontakty i konsultacje telefoniczne, mailowe, spotkania on-line a także akcje informacyjne dla grup przedsiębiorców w kraju i za granicą. Większość kosztów związanych z tą działalnością jest ponoszona przez Spółkę w ramach wynagrodzeń pracowników na podstawie umowy o pracę⁴⁰, szkolenia pracowników, delegacje, krajowe i zagraniczne, koszty obsługi prawnej, przygotowania nieruchomości do ich udostępnienia przedsiębiorcom (w tym wyceny, podziały, badania geologiczne, sporządzanie map, itp.).

ŁSSE wykazała szereg spotkań przeprowadzonych z przedstawicielami władz samorządowych, przedsiębiorcami, udział w konferencjach biznesowych, targach, itp. w liczbie wydarzeń w 2019 r. sięgającej 37, w 2020 35, 2021 r. 37, natomiast wg planu spotkań na 2022 r. zaplanowano 72 wydarzenia obejmujące zarówno spotkania z przedstawicielami władz samorządów lokalnych, spotkania z przedsiębiorcami, konferencje, szkolenia itp.

ŁSSE zawarła dwie umowy na usługi zewnętrzne w zakresie promowania działalności gospodarczej i nowych inwestycji w Strefie na rynkach chińskim o wartości brutto 64,9 tys. zł i indyjskim o wartości brutto 129,2 tys. zł. Obie umowy uwzględniały również zwrot kosztów. Łączna wartość wydatków poniesionych w związku z realizacją tych umów wyniosła 385,7 tys. zł. Wykonawcy przedkładali szczegółowe raporty

³⁹ Pismo z 11 sierpnia 2022 r. znak: DPO.081.1.2022.PK.DS

⁴⁰ Pismo z 24 czerwca 2022 r. znak: DPO.081.1.2022.DL.PK.DS

z podejmowanych działań, w których wykazane były spotkania oraz wydarzenia odbyte w okresie sprawozdawczym.

Ewidencja kosztów/wydatków realizowana jest w systemie księgowym i uwzględnia poza wynagrodzeniami pracowników i kosztami związanymi z ich utrzymaniem, wydatki na reklamę, media społecznościowe, wydarzenia promocyjne własne, wydarzenia promocyjne zewnętrzne, targi, seminaria, konferencje polskie i zagraniczne, inne. Z ewidencji wynika, że wydatki przedstawiały się następująco: w 2018 r. 1 716,7 tys. zł, 2019 r. 1 474,9 tys. zł, 2020 r. 794,1 tys. zł i w 2021 1 079,9 tys. zł. Obniżenie wydatków w latach 2020 i 2021 wynikało z nieprzewidzianej sytuacji wyjątkowej - wybuchu epidemii COVID-19 i czasowym przejściem na tryb pracy zdalnej.

Prezes Spółki wyjaśnił⁴¹, że z uwagi na charakter powyższych wydatków, które są stałymi kosztami Spółki, nie uznano za zasadne zlecenie dodatkowych zewnętrznych audytów lub analiz skuteczności tych działań. ŁSSE S.A. realizuje obowiązującą strategię Spółki, która podlega corocznemu monitoringowi działań oraz ewaluacji poszczególnych procesów. Jest to narzędzie wewnętrzne, obrazujące skuteczność realizowanych działań oraz założonych celów strategicznych i szczegółowych ŁSSE. Bezpośrednim miernikiem skuteczności opisywanych aktywności, jest coroczny wzrost ilości pozyskiwanych projektów, liczby nowych miejsc pracy oraz deklarowanych nakładów inwestycyjnych na podstawie decyzji o wsparciu.

Przychody z działalności podstawowej Spółki wynosiły w 2018 r. 18 155,9 tys. zł, w 2019 r. 20 121,9 tys. zł, w 2020 r. 22 935,0 tys. zł oraz w 2021 r. 25 493,1 tys. zł. Składały się na nie głównie przychody z prowadzenia działalności związanej z zarządzaniem obszarem ŁSSE, tj.:

- opłat za administrowanie strefą było to w 2018 r. 15 317,1 tys. zł, w 2019 r. 16 000,2 tys. zł, w 2020 r. 16 260,1 tys. zł, w 2021 r. 16 130,9 tys. zł,
- opłat za świadczenie usług było to w 2018 r. 471,3 tys. zł, w 2019 r. 1 523,9 tys. zł, w 2020 r. 3 121,5 tys. zł, w 2021 r. 4 863,9 tys. zł,
- najmu/dzierżawy nieruchomości w 2018 r. 1 177,9 tys. zł, w 2019 r. 1 319,6 tys. zł, w 2020 r. 2 485,6 tys. zł, 2021 r. 3 092,1 tys. zł,
- usługi pomocnicze w 2018 r. 35,3 tys. zł, w 2019 r. 470,6 tys. zł, w 2020 r. 491,3 tys. zł, 2021 r. 599,4 tys. zł;
- pośrednictwo w obrocie nieruchomościami przychód uzyskano jedynie w 2018 r. w wysokości 354,4 tys. zł.

Koszty działalności operacyjnej wynosiły w 2018 r. 16 089,6 tys. zł, w 2019 r. 17 663,1 tys. zł, w 2020 r. 19 135,3 tys. zł i w 2021 r. 21 322,2 tys. zł.

Ponadto Spółka osiągnęła pozostałe przychody operacyjne (m.in. ze sprzedaży środków trwałych) w 2018 r. w wysokości 5 789,9 tys. zł, w 2019 r. 7 242,4 tys. zł, w 2020 r. 5 418,5 tys. zł, w 2021 r. 5 268,2 tys. zł, przy kosztach z tej działalności na poziomie w 2018 r. 470,5 tys. zł, w 2019 r. 1 797,0 tys. zł, w 2020 r. 1 201,1 tys. zł, w 2021 r. 1 387,4 tys. zł, oraz przychody finansowe w wysokości w 2018 r. 308,0 tys. zł, w 2019 r. 202,6 tys. zł, w 2020 r. 186,8 tys. zł, w 2021 r. 93,7 tys. zł, przy kosztach finansowych wynoszących w 2018 r. 32,3 tys. zł, w 2019 r. 5,2 tys. zł, 2020 r. 365,0 tys. zł, 2021 r. 398,2 tys. zł.

Spółka osiągnęła zysk w 2018 r. na poziomie 7 435,8 tys. zł, 2019 r. 7 509,8 tys. zł, 2020 r. 7 595,0 tys. zł i w 2021 r. 7 902,4 tys. zł, przy czym NIK zwraca uwagę na rosnące wartości środków finansowych na rachunkach bankowych, które w roku 2018 wynosiły 18 965,2 tys. zł, w 2019 r. 23 896,7 tys. zł, w 2020 r. 33 146,8 tys. zł oraz 2021 r. 49 459,6 tys. zł. W tym okresie wskaźniki płynności finansowej kształtowały

⁴¹ Pismo z 24 czerwca 2022 r., znak DPO.081.1.2022.DL.PK.DS

się na poziomie 2-3,48. Prezes ŁSSE wyjaśnił⁴², że Spółka podejmuje zintensyfikowane działania w pozyskiwaniu środków finansowych i ich inwestowaniu co pozwala na szybki rozwój. Jednocześnie niepodważalnym fundamentem polityki Spółki było unikanie jakiegokolwiek ryzyka straty choćby części zainwestowanych środków co w znacznym stopniu ogranicza możliwości lokowania nadwyżek finansowych firmy. Ze względu na ryzyko Spółka nie korzystała z możliwości lokowania środków finansowych w instrumenty bankowe, ze względu na brak gwarancji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, co stanowiło podstawę do ich odrzucenia. Epidemia COVID-19 oraz wybuch wojny w Ukrainie w opinii Prezesa jeszcze bardziej skomplikowały sytuację ekonomiczną i badając trendy rynkowe spółka zdecydowała się na zakupy nieruchomości oraz rozpoczęcie budowlanych procesów inwestycyjnych, które stanowią optymalną formę lokowania nadwyżek finansowych, oraz gwarantują jednocześnie bezpieczeństwo i płynność finansową.

(akta kontroli str.: 1309-1356)

Tworzenie narzędzi na rzecz rozwoju innowacyjnej gospodarki i współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi i uczelniami

ŁSSE jest członkiem założycielem klastrów:

- Klaster ICT Polska Centralna – klaster w branży technologii informacyjnych i komunikacyjnych prowadzony w celu zwiększenia integracji, współpracy przedstawicieli środowisk biznesowych, akademickich oraz organizacji otoczenia biznesu i dynamiczny rozwój branży ICT⁴³. W ramach klastra opracowywane były programy nauczania na kierunku informatyka dostosowane do realnych potrzeb firm.
- Klastra Logistycznego LODZistics Logistyczna Sieć Biznesowa Polski Centralnej⁴⁴. LODZistics tj. oddolnej inicjatywy pracodawców prowadzących działalność w branży logistycznej lub zainteresowanych rozwojem tego sektora. LODZistics jest organizacją podmiotów związanych z branżą TSL - Transport, Spedycja, Logistyka, który skupia 18 członków.

Prezes ŁSSE wyjaśnił⁴⁵, że w latach 2020-2021 współpraca z klastrami polegała głównie na wymianie informacji dotyczących organizowanych przez ŁSSE webinarów. Klastry pośredniczyły w rozpowszechnianiu informacji i zapraszaniu pozostałych członków klastra na wydarzenia organizowane przez ŁSSE i w ramach projektu Strefa Wsparcia. W 2021 r. Klaster ICT był jednym z współorganizatorów Łódzkich Dni Informatyki, organizując 17 spotkań/warsztatów dla młodzieży szkolnej nt. przedsiębiorczości i innowacji technologicznych wykorzystywanych w dzisiejszym świecie biznesu. W 2022 r. ŁSSE zainaugurowała projekt „Re_connect”, połączony z budową nowoczesnej przestrzeni biurowej będącej synergią dojrzałego biznesu ze startupami celem łączenia innowacyjnych usług oraz networkingu z infrastrukturą i technologiami. Przejawem integrowania środowiska przedsiębiorców są organizowane dwa razy do roku Business Mixery, które umożliwiają podmiotom (przedsiębiorcom, firmom usługowym i doradczym) nawiązanie współpracy.

Ponadto, w latach 2019-2022 ŁSSE S.A. organizowała liczne spotkania wyjazdowe na terenach gmin położonych w obszarze działania ŁSSE S.A. Podczas spotkań, w których uczestniczyli lokalni przedsiębiorcy i przedstawiciele władz samorządowych, reprezentanci ŁSSE prezentowali ofertę inwestycyjną Strefy i warunki inwestowania na jej obszarze.

⁴² Pismo z 27 września 2022 r., znak: DPO.081.1.2022.PK/DL

⁴³ ICT - z ang. information and communication technologies, nazywanych zamiennie technologiami informacyjno-telekomunikacyjnymi, teleinformatycznymi lub technikami informacyjnymi, oznacza technologie przetwarzające, gromadzące i przysyłające informacje w formie elektronicznej.

⁴⁴ Dalej: LODZistics

⁴⁵ Pismo z 8 lipca 2022 r., znak: DPO.081.1.2022.DL

W 2018 r. ŁSSE powołała Spółkę Strefa Edukacji Sp. z o.o. we współpracy z inwestorami strefowymi w odpowiedzi na zapotrzebowanie pracodawców na wykwalifikowaną kadrę. Działalność Spółki skoncentrowała się na utworzeniu i prowadzeniu Technikum Automatyki i Robotyki oraz organizacji szkoleń, doradztwa i audytów, seminariów i konferencji z zakresu szkolnictwa zawodowego. Spółka organizuje i przeprowadza szkolenia dla firm i dla samorządów.

ŁSSE S.A. zorganizowała praktyki dla studentów uczelni wyższej Społeczna Akademia Nauk oraz wspierała akcję „Młodzi w Łodzi”. ŁSSE angażowała się w obie inicjatywy poprzez przyjęcie studentów na staże jak również fundowanie nagród w konkursie *Mam pomysł na biznes*.

ŁSSE S.A. podjęła współpracę z uczelniami wyższymi Politechniką Łódzką, Uniwersytetem Łódzkim, Akademią Humanistyczno-Ekonomiczną oraz British International School of the University of Lodz (szkoła międzynarodowa, która powstała w odpowiedzi na potrzeby zagranicznych inwestorów, którzy relokują do Polski swoich menedżerów zza granicy wraz z rodzinami i w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na edukację międzynarodową w regionie na wszystkich etapach).

ŁSSE S.A. podejmowała działania mające na celu promowanie szkolnictwa zawodowego, szkół technicznych, zawodowych i uczelni wyższych. Prezes wyjaśnił, że w trakcie rozmów z potencjalnymi inwestorami i oceny planowanej inwestycji Strefa szczególnie zachęca do podejmowania współpracy ze szkołami branżowymi, m.in. poprzez organizację staży i praktyk, zajęć pozalekcyjnych w zakładach, tworzenie klas profilowych, promocję kształcenia dualnego lub wsparcie finansowe dla szkoły np. w postaci sfinansowania pracowni dydaktycznych bądź zakup sprzętu. ŁSSE S.A. kompleksowo obsługując inwestorów, zwłaszcza zagranicznych, organizuje wizyty studyjne w szkołach. Ponadto ŁSSE S.A. współpracuje z Centrum Kształcenia Ustawicznego Nowoczesne Technologie w Łodzi, Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Ustawicznego oraz Kuratorium Oświaty w Łodzi, Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, wspierała wydarzenia wspierające i promujące szkolnictwo, współpracę szkół z przedsiębiorcami, edukację na poziomie szkół, w tym „Festiwal zawodów i kwalifikacji”, Zawodowiec 2020”, tzw. „lekcje zawodoznawcze”, praktyki i staże dla uczniów Technikum Automatyki i Robotyki, wyjazdy studyjne z zakresu zastosowania automatyki i robotyki w rolnictwie, w medycynie, energetyce wiatrowej oraz różnych gałęziach przemysłu itp.

W 2021 r. podpisano porozumienie pomiędzy ŁSSE S.A., a Łódzką Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy w Łodzi w sprawie współdziałania w zakresie kształcenia zawodowego, szkolenia, wychowania i zatrudnienia młodzieży. Z kolei porozumienie z Województwem Łódzkim w sprawie współpracy na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego realizowane jest przez Technikum Automatyki i Robotyki.

Prezes wyjaśnił, że ŁSSE S.A. podejmuje działania mające na celu wspieranie nowych inwestycji w obszarze administrowanym przez spółkę poprzez szeroką promocję programu Polskiej Strefy Inwestycji. Zarządzający podejmuje starania pozyskania inwestycji w powiatach o wysokim bezrobociu, które spowodują zrównoważony rozwój obszaru. Poprzez współpracę z lokalnymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz dążąc do minimalizowania barier inwestycyjnych na poziomie lokalnym ŁSSE dociera zwłaszcza do małych i średnich przedsiębiorstw działających w miastach średnich tracących funkcje gospodarcze oraz w powiatach o bezrobociu wyższym niż 160% średniej województwa⁴⁶. Wskaźnik - *Inwestycje*

⁴⁶ Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego (dalej GUS) na zarządzanym przez Spółkę obszarze było sześć miejscowości, w których bezrobocie przekracza 160% średniej dla województwa, oraz 14 miejscowości tracących funkcje społeczno-gospodarcze

w powiatach o wysokim⁴⁷ bezrobociu miał następujące wartości: w 2018 r. 37,0%, 2019 62,2%, 2020 39,2%, 2021 25,3%.

(akta kontroli str. 831-846, 991-1099, 1102-1104, 1296-1304)

W latach 2018-2021 nie wydano żadnej decyzji dla pięciu powiatów położonych na terenie zarządzanym przez ŁSSE (powiat gostyński, pajęczański, opoczyński, sochaczewski, i siedlecki). Według danych GUS najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie gostyńskim, tj. na poziomie 11,7-13,9%. Powiat ten jest usytuowany pomiędzy powiatem kutnowskim i plockim, w których rozpoczęto odpowiednio 12 i sześć inwestycji, dla których wydano decyzje o wsparciu. Drugim powiatem pod względem poziomu stopy bezrobocia jest powiat plocki⁴⁸, w którym rozpoczęto sześć inwestycji na podstawie decyzji o wsparciu, trzecim powiat żyrardowski⁴⁹, w którym uruchomiono trzy inwestycje, czwartym koniński⁵⁰ w którym uruchomiono siedem inwestycji oraz piątym legionowski⁵¹, w którym uruchomiono jedną inwestycję. W pozostałych powiatach stopa bezrobocia kształtowała się poniżej 8%. Natomiast najniższą stopę bezrobocia odnotowano w m. st. Warszawie (1,4-2%), w którym rozpoczęto realizację siedmiu inwestycji na podstawie decyzji o wsparciu, drugim powiatem jest powiat warszawski zachodni (1,7-2,2%), w którym rozpoczęto pięć inwestycji oraz powiat kaliski (2-2,8%), w którym realizowane były trzy inwestycje na podstawie decyzji o wsparciu.

Prezes ŁSSE S.A. wyjaśnił⁵², że od chwili wprowadzenia programu Polskiej Strefy Inwestycji⁵³ pod koniec 2018 r. ŁSSE S.A. podejmowała szerokie działania informacyjne mające na celu promocję programu PSI i zachęcanie lokalnych przedsiębiorców do lokowania nowych inwestycji w całym obszarze administrowanym przez ŁSSE. Ze względu na epidemię COVID-19 z przyczyn oczywistych działania bezpośrednie zostały znacznie ograniczone. Mimo to, przeprowadzono kilkadziesiąt spotkań online oraz bezpośrednich na całym obszarze zarządzanym przez ŁSSE. W efekcie Zarządzający obszarem w latach 2018-2022 wydał przedsiębiorcom decyzje o wsparciu na realizację nowych inwestycji w:

- powiecie gostyńskim w 2022 r. wydano trzy decyzje o wsparciu,
- powiecie opoczyńskim w 2019 r. wydano jedną decyzję o wsparciu dla inwestycji położonej w granicach dwóch powiatów opoczyńskiego oraz tomaszowskiego, oraz w 2022 r. jedną decyzję,
- powiecie pajęczańskim w 2022 r. wydano jedną decyzję o wsparciu.

Rozpoczęcie nowych inwestycji w powiecie gostyńskim, tj. powiecie o najwyższej stopie bezrobocia na obszarze zarządzanym przez ŁSSE S.A. może w ocenie NIK wpłynąć na poprawę stopnia realizacji celów polityki zrównoważonego rozwoju. Podjęte działania mogą realnie przełożyć się na spadek stopy bezrobocia w powiecie gostyńskim oraz poziom wskaźników monitorowania realizacji PRI za 2022 r.

(akta kontroli str. 17-23, 1311-1360)

⁴⁷ Wskaźnik ten został obliczony w następujący sposób: wartość nakładów inwestycyjnych w powiatach o bezrobociu wyższym niż 160% średniej województwa lub w miastach średnich tracących funkcje x 100/ całkowita wartość nakładów inwestycyjnych w obszarze zarządzanym przez ŁSSE. Do wyliczenia powyższych danych brane były te inwestycje, które we wnioskach o DOW wskazały kryterium lokalizacji tj. planowały inwestycje w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze zgodnie załącznikiem do rozporządzenia, w gminach graniczących z ww miastami oraz w powiatach ze stopą bezrobocia przekraczającą 160% stopy krajowej.

⁴⁸ W latach 2018-2021 stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 10,7-11,7%.

⁴⁹ W latach 2018-2021 stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 9,6-10,4%.

⁵⁰ W latach 2018-2021 stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 7,7-9,7%.

⁵¹ W latach 2018-2021 stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 6,7-8%.

⁵² Pismo z 27 września 2022 r., znak: DPO.081.1.2022/PK/DL

⁵³ Dalej: PSI.

Realizacja zaleceń pokontrolnych

W 2018 r. NIK przeprowadziła w ŁSSE kontrolę P/18/016 - *Działalność specjalnych stref ekonomicznych*, która wykazała nieprawidłowości w zakresie rozliczania podatku CIT. W rozliczeniach rocznych CIT za lata 2015-2017 nieprawidłowo ujmowano wartości gruntów sprzedanych w tym okresie jako kosztów uzyskania przychodu bowiem zakup tych gruntów był finansowany z dochodu zwolnionego z opodatkowania, tj. przeznaczonego na rozwój Strefy.

Stosownie do art. 81 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁵⁴ ŁSSE S.A. dokonała korekt deklaracji podatkowych CIT-8 za lata 2013-2017 wyliczając dochód podatkowy, jako nadwyżkę przychodów nad kosztami ich uzyskania. Do kosztów uzyskania przychodów w skorygowanych deklaracjach podatkowych CIT 8 nie wliczono kosztów amortyzacji od środków trwałych nabytych jako inwestycje korzystające ze zwolnienia podatkowego oraz nie wliczono kosztu własnego zakupu sprzedanych inwestycji, które również w roku w którym zostały przez Spółkę zakupione korzystały ze zwolnienia podatkowego. Natomiast w zeznaniach podatkowych Spółka wyliczyła dochód podatkowy jako nadwyżkę przychodów nad kosztami ich uzyskania. Przyjęto zasadę, że do kosztów uzyskania przychodów nie wliczano kosztów amortyzacji od środków trwałych nabytych jako inwestycje korzystające ze zwolnienia podatkowego oraz nie wliczono kosztu zakupu sprzedanych inwestycji, które również w roku, w którym zostały przez Spółkę zakupione korzystały ze zwolnienia podatkowego. ŁSSE S.A. obliczyła podatek należny do zapłaty na poziomie w 2013 r. [...]⁵⁵, w 2014 r. [...], 2015 r. [...], w 2016 r. [...] i w 2017 r. [...]. Korekty zeznania podatkowego za nie wpłynęły na wysokość podatku należnego CIT, natomiast w 2015 r. korekcie podlegały zarówno koszty uzyskania przychodów, jak i kwota dochodów zwolnionych z opodatkowania. W efekcie wartość podatku do zapłaty za 2015 r. uległa zmianie z kwoty [...], na [...].

(akta kontroli str. 1369)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

ŁSSE S.A. prawidłowo realizowała zadania określone ustawą o wspieraniu nowych inwestycji, w szczególności w zakresie sporządzenia oraz aktualizacji PRI, opracowano zasady odpłatności za usługi świadczone na rzecz przedsiębiorców, powołano Radę Rozwoju Obszaru Gospodarczego, weryfikacji wniosków przedsiębiorców oraz wydawania decyzji o wsparciu dla nowych inwestycji, które szczególnie w 2021 r. zostało zintensyfikowane. ŁSSE S.A. podejmowała liczne działania mające na celu szeroko rozumianą promocję, oraz realizację zadań swoistego łącznika pomiędzy przedsiębiorcami i przedstawicielami nauki. ŁSSE S.A. inicjowała przedsięwzięcia mające na celu kształcenie wykwalifikowanej kadry odpowiadając na zapotrzebowanie lokalnego rynku. Spotkania przeprowadzone w powiatach o najwyższej odnotowanej stopie bezrobocia w regionie przełożyły się na powstanie nowych inwestycji w tych powiatach, np. gostyński i sierpecki. Ponadto spółka zrealizowała zalecenia pokontrolne z kontroli NIK z 2018 r. *Działalność specjalnych stref ekonomicznych*.

⁵⁴ Dz.U. z 2021 r., poz. 1540 ze zm.

⁵⁵ Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie stanowiącym tajemnicę skarbową. W dalszej części wystąpienia w nawiasach kwadratowych dokonano wyłączenia informacji stanowiącej tajemnicę skarbową.

2. Nadzór nad wykorzystaniem środków publicznych przez zarządzających obszarem i specjalną strefą ekonomiczną

2.1. Obowiązki ŁSSE w zakresie nadzoru nad wydanymi zezwoleniami i decyzjami

Opis stanu faktycznego

Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. jako zarządzającemu Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną, powierzono wydawanie w imieniu ministra właściwego do spraw gospodarki zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy oraz wykonywanie kontroli realizacji warunków zezwoleń na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2009 r. *w sprawie powierzenia Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz wykonywania kontroli realizacji warunków zezwolenia*. Rozporządzenie weszło w życie 30 lipca 2009 r., natomiast zostało uchylone z dniem 16 czerwca 2019 r. przez art. 38 ustawy *o wspieraniu nowych inwestycji*. Następnie na podstawie rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 12 września 2019 r. *w sprawie powierzenia zarządzającym specjalnymi strefami ekonomicznymi wykonywania kontroli realizacji warunków zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie danej strefy*⁵⁶, które weszło w życie z dniem 20 września 2019 r. ponownie powierzono ŁSSE S.A. wykonywanie, w imieniu ministra właściwego do spraw gospodarki, kontroli realizacji warunków udzielonych przez siebie zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy. Tym samym od 16 czerwca 2019 r. do 20 września 2019 r. ŁSSE S.A. nie posiadała uprawnień do prowadzenia kontroli realizacji warunków zezwoleń. W tym okresie ŁSSE S.A. przeprowadziła jedną kontrolę realizacji warunków zezwolenia strefowego. Kontrola przeprowadzona w dniu 19 czerwca 2019 r. dotyczyła utrzymania zakładanego poziomu zatrudnienia. Kolejna kontrola przeprowadzona u tego przedsiębiorcy została przeprowadzona 18 września 2020 r. zgodnie z planem kontroli obejmując swoim zakresem również poprzedni okres utrzymania zatrudnienia. ŁSSE S.A. wstrzymała do tego czasu prowadzenie kontroli realizacji warunków zezwoleń strefowych do października 2019 r.

Prezes ŁSSE S.A. wyjaśnił, że po zasięgnięciu informacji o uchyleniu 16 czerwca 2019 r. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2009 roku w sprawie powierzenia Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie łódzkiej specjalnej strefy ekonomicznej oraz wykonywania kontroli realizacji warunków zezwolenia oczywiście skierowane zostało pytanie do Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii jednak telefonicznie. Jedyne co zostało przekazane również telefonicznie to, że wątpliwości Spółki co do dalszego przeprowadzania kontroli są słuszne, oraz że zostanie opracowany plan działania do czasu wejścia w życie nowego rozporządzenia. Do Spółki nie wpłynęły żadne pisma, instrukcje ani wytyczne.

(akta kontroli str. 228-345, 1309-1314, 1349-1356)

ŁSSE S.A. sporządzała roczne plany kontroli za lata 2018 – 2022, które uwzględniały zarówno kontrole zezwoleń, jak i decyzji o wsparciu. W planach przyjętych uchwałami

⁵⁶ Dz.U. poz..1785.

Zarządu⁵⁷ wskazywano przedsiębiorcę, numer zezwolenia/decyzji, termin kontroli, lokalizację oraz zakres przedmiotowy kontroli.

W ww. planach kontroli zakładano przeprowadzenie w 2018 r. 68 kontroli, w 2019 r. 76 kontroli, w 2020 r. 86 kontroli, w 2021 r. 81 kontroli i w 2022 r. 76 kontroli.

Plany na rok 2018 i 2019 zostały zrealizowane w odpowiednio w 97% i 100%, przy czym w 2018 r. zrezygnowano z przeprowadzenia dwóch kontroli, z powodu zmiany terminów osiągnięcia wskaźników określonych w zezwoleniach i żadna z tych kontroli nie dotyczyła decyzji o wsparciu. W roku 2019 tylko 3 kontrole dotyczyły decyzji, pozostałe 73 dotyczyły zezwoleń.

W 2020 r. przeprowadzono 57 kontroli (66,3% planu), w tym trzy kontrole decyzji o wsparciu i 54 kontrole zezwoleń, natomiast w 2021 r. przeprowadzono 46 kontroli (56,8% planu), w tym pięć kontroli decyzji o wsparciu i 41 kontroli zezwoleń. Plany na rok 2020 i 2021 nie zostały zrealizowane w pełni ze względu na epidemię COVID-19, w związku z którą dokonywano zmian warunków, cofnięcia zezwolenia lub wygaszenie decyzji.

(akta kontroli str. 228-345)

Zakres kontroli zezwoleń objął zarówno osiągnięcie zakładanego zatrudnienia, utrzymanie zatrudnienia, poniesione nakłady oraz zakończenie inwestycji.

Zakres przeprowadzonych kontroli decyzji o wsparciu obejmował przede wszystkim osiągnięcie poziomu zatrudnienia zakładanego w decyzjach – 8 kontroli, jedna dotyczyła utrzymania zatrudnienia przez okres nałożony decyzją i jedna obejmowała osiągnięcie zakładanego poziomu zatrudnienia, poniesienie nakładów oraz zakończenie inwestycji. Do dnia 31 kwietnia 2022 r. Spółka nie przeprowadzała kontroli w zakresie kryteriów jakościowych w okresie utrzymania inwestycji.

(akta kontroli str. 288-351, 624-650, 847-851)

Badanie szczegółowe oparto na próbie wybranych celowo 10 postępowań kontrolnych, w tym: czterech kontroli dotyczących realizacji warunków określonych w zezwoleniach o najwyższej wartości kosztów kwalifikowanych w każdym roku objętym badaniem, trzech kontroli realizacji warunków zezwoleń o najwyższej liczbie miejsc pracy, które przedsiębiorca deklarował utworzyć, oraz trzech kontroli o najwyższej wartości decyzji o wsparciu poddanych kontroli w okresie objętym kontrolą. W wyniku badania ustalono, że postępowania kontrolne prowadzono zgodnie z przepisami rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców*⁵⁸.

Przedsiębiorcy byli powiadamiani o terminie i zakresie przedmiotowym kontroli. Upoważnienia do kontroli wypełniały wymogi określone w art. 49 ust 7 ustawy *Prawo przedsiębiorców*. Protokoły z kontroli zawierały niezbędne elementy i były przekazywane do ministra właściwego ds. gospodarki.

Dla organizacji, trybu i zakresu prowadzonych kontroli zastosowanie miały również *Wytyczne w sprawie organizacji i sposobu przeprowadzania przez Zarządzających Specjalnymi Strefami Ekonomicznymi kontroli działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorców w zakresie realizacji warunków zawartych w zezwoleniu na prowadzenie działalności gospodarczej i decyzji*⁵⁹ o wsparciu z 25 września 2018 r. W jednym przypadku z badanych postępowań kontrolnych dotyczących kontroli decyzji o wsparciu oraz trzech kontroli dotyczących zezwoleń strefowych stwierdzono odstępstwo od 8-12 miesięcy od § 11 ust. 5 Wytycznych,

⁵⁷ Uchwały za lata 2018-2022 zatwierdzały kolejne plany kontroli: 29 grudnia 2017 r. na rok 2018, 28 października 2019 r. na rok 2019, 31 grudnia 2019 na rok 2020, 2 lutego 2021 r. na rok 2021 i w styczniu 2022 r. na rok 2022.

⁵⁸ Dz.U.2021 r. poz. 162 ze zm. Dalej: *Prawo Przedsiębiorców*.

⁵⁹ Dalej: *Wytyczne*.

Czynności kontrolne w zakresie badania poziomu nakładów poniesionych przez przedsiębiorców polegały na sprawdzeniu: weryfikacji dowodów księgowych (faktur, dowodów zapłaty), ewidencji środków trwałych oraz zapisów księgowych w udostępnionych kontrolującym informatycznych systemach księgowych. Warunek zakończenia inwestycji i utrzymania wytworzonych środków trwałych, zespół kontrolny potwierdzał poprzez dokonanie wizytacji na miejscu realizowanej inwestycji. Z przeprowadzonych wizytacji nie sporządzano dokumentacji fotograficznej. W dwóch protokołach kontroli prowadzonych w formule zdalnej potwierdzenia dokonano na podstawie dokumentacji fotograficznej przedsiębiorcy, która była przechowywana osobno od pozostałych dokumentów kontroli. Zastępca Dyrektora ds. Kontroli w Departamencie Inwestycji i Kontroli wyjaśniła⁶⁰, że zgodnie z § 3 ust. 3 pkt. 4 Wytycznych Ministerstwa podczas kontroli gromadzona jest niezbędna dokumentacja w formie papierowej jak i na nośnikach elektronicznych, oraz zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 5 przeprowadzone są oględziny obiektów i składników majątkowych. Podczas kontroli w zakładzie dokonywane były oględziny. Podczas epidemii COVID-19, ze względu na umożliwienie zgodnie z *Prawem Przedsiębiorców* wykonywania kontroli zdalnych, wizja lokalna została zastąpiona dokumentacją fotograficzną, którą kontrolowany przedsiębiorca przekazywał niechętnie i z zastrzeżeniem o nieprzekazywaniu osobom trzecim ze względu na tajemnicę handlową. Kontrolujący posiadali dokumentację fotograficzną na wspólnym nośniku danych dla dwóch kontroli przeprowadzanych jednocześnie u przedsiębiorcy.

Warunek zatrudnienia pracowników oraz utrzymania miejsc pracy potwierdzano na podstawie list pracowników, umów o pracę, deklaracji rozliczeniowych ZUS P DRA, sprawozdań statystycznych F-01/I-01⁶¹, DG-1⁶², Z-05⁶³, Z-06⁶⁴; ewidencji czasu pracy, informacji CIT-ST⁶⁵.

Termin zakończenia inwestycji określony w zezwoleniach oraz decyzjach o wsparciu potwierdzano oświadczeniem przedsiębiorcy składanym do protokołu z kontroli.

We wszystkich protokołach z kontroli w końcowej części ustaleń znajdowała się jednoznaczna konkluzja dotycząca wypełnienia przez przedsiębiorcę postawionych mu warunków określonych w zezwoleniach oraz decyzjach.

Zgodnie z § 8 ust. 10 Wytycznych przed wszczęciem kontroli kontrolujący składa Zarządowi ŁSSE S.A. pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności wyłączających z udziału w kontroli, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do Wytycznych. W dokumentacji przedstawionych postępowań kontrolnych zarówno realizacji warunków decyzji, jak i zezwoleń nie było takich oświadczeń.

(akta kontroli, str.: 847-851)

W latach 2018-2021 w 20 kontrolach przeprowadzonych przez zarządzającego stwierdzono brak realizacji warunków ustalonych w zezwoleniach na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE. Protokoły kontroli, po zakończeniu procesu kontroli, zarządzający przekazywał ministrowi właściwemu ds. gospodarki. Według wyjaśnień Prezesa Spółki⁶⁶ dalszy bieg spraw procedowany był przez ministerstwo. Sześciu przedsiębiorcom cofnięto zezwolenia, siedmiu uzyskało zmiany warunków zezwolenia, w dwóch sprawach pomimo niespełniania warunków zezwolenia Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii uznało naruszenie warunków zezwoleń za nierażące i nie wyznaczyło terminu na jego usunięcie. Najczęściej brak realizacji

⁶⁰ Wyjaśnienia z 22 lipca 2022 r. bez sygnatury.

⁶¹ Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe.

⁶² Meldunek o działalności gospodarczej.

⁶³ Badanie popytu na pracę.

⁶⁴ Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy.

⁶⁵ Informacja podatnika do ustalenia należnych jednostkom samorządu terytorialnego dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.

⁶⁶ Pismo z dnia 24 maja 2022 r. ZAM.0711.1.202218.

warunków dotyczył poniesienia wydatków poniżej wartości ustalonej w decyzji oraz niezatrudnienia deklarowanej liczby pracowników. W pozostałych przypadkach sprawy nie zostały rozstrzygnięte.

(akta kontroli, str. 81-85)

Spółka terminowo sporządzała roczne informacje o realizacji PRI i przekazywała ministrowi właściwemu do spraw gospodarki. W sprawozdaniach ujmowano wykonywane wydarzenia odrębnie dla każdego celu i zadania ujętego w PRI oraz działania podjęte na rzecz eliminacji barier.

(akta kontroli, str. 181-266, 1025-1052)

ŁSSE S.A. sporządzała kwartalne informacje o funkcjonowaniu strefy, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 12 września 2019 r. w sprawie powierzenia zarządzającym specjalnymi strefami ekonomicznymi wykonywania kontroli realizacji warunków zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie danej strefy. W sprawozdaniach tych ujmowano również informacje o wydawanych decyzjach o wsparciu na podstawie ustawy o wspieraniu nowych inwestycji. Informacje o funkcjonowaniu strefy za IV kwartał były przekazywane do ministerstwa do spraw gospodarki w terminach 26 lutego 2020 r., 26 lutego 2021 r., 9 marca 2022 r. oraz 10 czerwca 2022 r. Powyższe rozporządzenie nie określa terminów przekazania do ministra ww. informacji.

Dane do ww. informacji kwartalnych były aktualizowane na podstawie okresowo wysyłanych do beneficjentów zapytań. Przedsiębiorcy nie byli zobligowani przepisami prawa do raportowania stanu zaawansowania projektu. W tabelach stanowiących załączniki do informacji kolorem oznaczono dane, co do których Spółka nie uzyskała informacji zwrotnej przed przekazaniem informacji do Ministerstwa. W tym zakresie NIK stwierdziła rosnący odsetek danych, co do których ŁSSE S.A. nie otrzymała informacji zwrotnej od przedsiębiorcy. W przypadku przedsiębiorców, którzy nie złożyli sprawozdań okresowych w terminie, ŁSSE S.A. ujmowała ostatnie otrzymane od przedsiębiorcy dane, jako najbardziej aktualne posiadane przez Zarządzającego⁶⁷. W zestawieniach stwierdzono następujące ilości danych oznaczonych jako nieaktualne:

- IV kw. 2019 r. dane dotyczące 5 decyzji o wsparciu z 42 aktywnych (11,9%) oraz 39 zezwoleń na 220 aktywnych (17,7%) oznaczono jako potencjalnie nieaktualne,
- IV kw. 2020 r. dane dotyczące 22 decyzji o wsparciu z 75 aktywnych (29,3%) oraz 60 zezwoleń na 211 aktywnych (27,3%) oznaczono jako potencjalnie nieaktualne,
- IV kw. 2021 r. dane dotyczące 74 decyzji o wsparciu na 143 aktywnych (51,7%) oraz 78 zezwoleń na 203 aktywnych (38,4%) oznaczono jako potencjalnie nieaktualne,
- I kw. 2022 r. dane dotyczące 51 decyzji o wsparciu z 150 aktywnych (34%) oraz 65 zezwoleń na 201 aktywnych (32,3%) oznaczono jako potencjalnie nieaktualne.

Prezes Spółki wyjaśnił⁶⁸, że sprawozdania okresowe są narzędziem pomocniczym, służącym głównie dla celów statystycznych na potrzeby Strefy oraz Ministerstwa, które to określa zakres żądanych informacji (w przypadku zezwoleń Ministerstwo cyklicznie przygotowuje roczny raport o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych, w przypadku decyzji prowadzi Ewidencję Wsparcia Nowej Inwestycji). Przedsiębiorcy zobowiązani są przysyłać kwartalne sprawozdania z działalności, jednak Zarządzający nie posiada instrumentów prawnych

⁶⁷ Pismo z 23 sierpnia 2022 r., znak: DPO.081.1.2022.PK/DS

⁶⁸ Pismo z 28 lipca 2022 r., znak: DPO.081.1.2022.DL/PK/DS

pozwalających na wyegzekwowanie sprawozdania, jeżeli takie sprawozdanie nie zostanie przez przedsiębiorcę złożone. Wysoki odsetek nieaktualnych danych może przekładać się na wiarygodność informacji przesyłanych przez Ministerstwo do raportu rocznego. Ponadto Prezes wskazał, że Zarządzający nie ma obowiązku monitorowania bieżącej działalności przedsiębiorców, nie został też wyposażony przez ustawodawcę w narzędzia służące do skutecznego monitoringu. Zezwolenia strefowe i decyzje o wsparciu zawierają postanowienia co do terminów realizacji poszczególnych warunków (parametrów) i jedynie te terminy są dla przedsiębiorcy wiążące i podlegają kontroli. W związku z powyższym nie było uzasadnienia do wzywania przedsiębiorcy do składania wyjaśnień co do osiąganych wartości wskaźników w okresie przed upływem terminu na ich osiągnięcie. Po upływie terminów warunków określonych w zezwoleniu lub decyzji o wsparciu Zarządzający ma obowiązek przeprowadzenia kontroli i następuje faktyczna weryfikacja przyjętych przez przedsiębiorcę zobowiązań.

W badanej próbie przedsiębiorców w zakresie odpowiadającym w/w informacjom kwartalnym w przypadku pięciu przedsiębiorców sprawozdania zostały złożone, jeden nie miał takiego obowiązku, gdyż decyzję wydano po okresie sprawozdawczym, natomiast w przypadku jednego brak sprawozdania za I kwartał 2022 r. oraz w jednym przypadku brak sprawozdań za IV kwartał 2021 r. i I kwartał 2022 r. Prezes Spółki wyjaśnił, że z informacjami przekazanymi przez przedsiębiorcę we wniosku o wydanie decyzji o wsparciu rozpoczęcie inwestycji zostało zaplanowane po 1 marca 2022 roku, zatem Zarządzający przyjął, iż inwestycja mogła jeszcze się jeszcze nie rozpocząć.

(akta kontroli, str. 181-266, 869-906, 965-1097, 1311-1360)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zarząd ŁSSE S.A. bez podstawy prawnej wystawił w dniu 17 czerwca 2019 r. upoważnienie do przeprowadzenia kontroli realizacji warunków zezwolenia strefowego, na podstawie którego przeprowadzono następnie kontrolę u przedsiębiorcy. W związku ze zmianą art. 20 ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych zostało uchylone rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2009 r. w sprawie powierzenia Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz wykonywania kontroli realizacji warunków zezwolenia stanowiące podstawę prawną do przeprowadzenia kontroli u przedsiębiorcy. Do momentu wejścia w życie nowego rozporządzenia, w okresie od 16 czerwca 2019 r. do 20 września 2019 r. ŁSSE S.A. nie była podmiotem uprawnionym do przeprowadzania kontroli realizacji warunków zezwolenia u przedsiębiorców.

Zarząd Spółki zawiadomił przedsiębiorcę o zamiarze przeprowadzenia kontroli pismem z dnia 30 maja 2019 r., bez wskazania dokładnego terminu kontroli⁶⁹. W myśl art. 48 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, kontrola może być przeprowadzona nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Komisja ds. Kontroli Realizacji Warunków Zezwoleń przeprowadziła w/w kontrolę w dniu 19 czerwca 2019 r.

Prezes ŁSSE S.A. wyjaśnił, że ze względu na brak dostatecznej wiedzy na temat uchylenia zaledwie trzy dni wcześniej rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2009 roku w sprawie powierzenia Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej

⁶⁹ Znak: DIK.4120.50.2019.SKP

S.A. udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie łódzkiej specjalnej strefy ekonomicznej oraz wykonywania kontroli realizacji warunków zezwolenia, upoważnieni przedstawiciele ŁSSE S.A. przeprowadzili kontrolę w zakresie utrzymania zatrudnienia na poziomie określonym w zezwoleniu nr 146. Była to jedyna kontrola wszczęta w okresie od 16 czerwca do 12 września 2019 roku przez ŁSSE S.A.

(akta kontroli str. 228-345, 1309-1314, 1349-1356)

2. W dokumentacji dziesięciu postępowań kontrolnych objętych próbą, zarówno w zakresie spełniania warunków decyzji o wsparciu jak i zezwoleń, brakowało oświadczeń o braku lub istnieniu okoliczności wyłączających z udziału w kontroli, co było niezgodne z obowiązkiem nałożonym na zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w § 8 ust. 10 *Wytycznych*, według którego przed wszczęciem kontroli kontrolujący składa zarządowi właściwego zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną pisemne oświadczenie, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do *Wytycznych*.

Zastępca Dyrektora ds. Kontroli w Departamencie Inwestycji i Kontroli wyjaśniła⁷⁰, że każdorazowo przed wysłaniem zawiadomienia o kontroli do przedsiębiorcy pracownicy ŁSSE S.A. na podstawie danych zawartych w KRS⁷¹ weryfikowane były powiązania osobowe. Nie było okoliczności, które spowodowałyby brak możliwości prowadzenia kontroli, pracownicy zaangażowani w kontrole ani członkowie ich rodzin nie pracowali w żadnej ze spółek, które uzyskały zezwolenie bądź decyzję o wsparciu.

NIK wskazuje, że deklarowany sposób weryfikacji nie uprawnia do odstąpienia od wymagania od kontrolerów przedkładania oświadczeń o braku/istnieniu okoliczności wyłączających z udziału w kontroli tym bardziej, że składający przedmiotowe oświadczenie deklaruje w nim brak innych okoliczności, które mogłyby wpływać na jego bezstronność a okoliczności te mogą nie wynikać z KRS. Zarząd ŁSSE S.A. nie egzekwował obowiązków składania w/w oświadczeń przez pracowników, którym wystawiano upoważnienia do przeprowadzenia kontroli u przedsiębiorcy. Stwarzało to ryzyko wystąpienia konfliktu interesów podczas prowadzonych kontroli.

(akta kontroli str. 847-851)

OCENA CZĄSTKOWA

ŁSSE S.A. planowała i realizowała kontrole w zakresie zezwoleń strefowych oraz decyzji o wsparciu. Plany kontroli za 2018 i 2019 r. zostały zrealizowane w pełni, natomiast na realizację planów kontroli na kolejne lata miał wpływ istotny wpływ wybuch epidemii COVID-19, który uniemożliwił prowadzenie kontroli w miejscu realizacji inwestycji oraz wpłynął na kondycję przedsiębiorców, co w konsekwencji skutkowało zmianami terminów osiągania wskaźników określonych w zezwoleniach oraz decyzjach o wsparciu. Kontrole były prowadzone zgodnie z ustawą Prawo Przedsiębiorców, natomiast stwierdzono że Zarząd Spółki przeprowadził jedną kontrolę u przedsiębiorcy realizacji warunków zezwolenia pomimo braku podstawy prawnej do takiego działania wynikającej z uchylenia rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2009 r w *sprawie powierzenia Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz wykonywania kontroli realizacji warunków zezwolenia*. Nieprawidłowym działaniem w kontekście *Wytycznych* Ministra Przedsiębiorczości i Technologii było zaniechanie każdorazowego składania oświadczeń o istnieniu lub braku przesłanek do wyłączenia kontrolera z udziału w kontroli u przedsiębiorcy. Spółka wywiązywała się

⁷⁰ Wyjaśnienia z 22 lipca 2022 r., bez sygnatury.

⁷¹ Krajowy Rejestr Sądowy.

z obowiązków sprawozdawczych zarówno w zakresie sprawozdania z realizacji PRI, jak i kwartalnych informacji o funkcjonowaniu Strefy, które ze względu na brak regulacji obligujących przedsiębiorców do raportowania zawierały w części nieaktualne dane, a odsetek tych danych zwiększał się w kolejnych okresach sprawozdawczych.

3. Efekty systemu wspierania inwestycji w SSE i zarządzanych obszarach

Opis stanu faktycznego

Realizacja wskaźników określonych w PRI w latach 2018-2021 przedstawiała się następująco:

Cel 1: Poprawa klimatu Inwestycyjnego, dla którego przyjęto dwa wskaźniki. Pierwszym był wskaźnik obrazujący liczbę inwestycji skutecznie obsłużonych⁷², który w PRI został określony w wysokości średniej wartości bazowej na lata 2015- 2017 na poziomie 18,3 szt., natomiast na 2020 r. zaplanowano osiągnięcie go na poziomie 25 szt. W aktualizacji PRI jako średnią bazową przyjęto średnia za lata 2019-2020 na poziomie 36 obsłużonych decyzji. W 2018 r. wskaźnik ten został zrealizowany na poziomie 8 szt., w 2019 - 34 szt., 2020 - 36 szt. (152%). Średnia wartość wskaźnika za lata 2018-2020 wynosi 26,67 szt. Natomiast w aktualizacji PRI przyjęto realizację tego wskaźnika na poziomie 40 w 2021 r., a wykonano 76 szt. (190%).

Drugim wskaźnikiem była wysokość nakładów inwestycyjnych⁷³, który w PRI został określony na poziomie bazowym na lata 2015-2017 w wysokości 936 mln zł, a na rok 2020 - 1 216,8 mln zł. Wskaźnik ten wyniósł w 2018 r. 977,4 mln zł, w 2019 r. 2 136,2 mln zł, w 2020 - 1 734,9 mln zł (142,6%). Średnia wartość wskaźnika za lata 2018-2020 wynosiła 1 616,17 mln zł. W aktualizacji PRI przyjęto średnią bazową za lata 2019-2020 wartość nakładów inwestycyjnych na poziomie 1 935,6 mln zł. Na rok 2021 zaplanowano wartość wskaźnika na poziomie 1 908,39 mln zł, natomiast wykonano 4 696,6 mln zł (246,1%).

Cel 2: Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki określały trzy wskaźniki. Pierwszym był wskaźnik inwestycji z priorytetowych branż⁷⁴, który w latach 2015-2017 określono na poziomie bazowym 22,47%, na rok 2020 zaplanowano na 30%. Wartość bazowa wskaźnika w aktualizacji PRI określona jako średnia bazowa z lat 2019-2020 wynosiła 62,97%. Wykonanie tego wskaźnika wynosiło w 2018 r. 62,65%, w 2019 r. 85,49%, w 2020 r. 35,24%, natomiast na rok 2021 r. zaplanowano go na poziomie 40%, a wykonano 77,23% (193,1% planu). Kolejnym wskaźnikiem był wskaźnik inwestycji z udziałem B+R⁷⁵, który w PRI został zaplanowany pierwotnie na poziomie 7,27% jako średnia bazowa z lat 2015-2017, na rok 2020 przyjęto wskaźnik na poziomie 15%. W aktualizacji PRI średnia bazowa z lat 2019-2020 wynosiła 51,19%. W kolejnych latach wartość wskaźnika przedstawiała się następująco: w 2018 r. 4,9%, w 2019 r. 36,2%, w 2020 r. 9% (59,7% planu), natomiast na 2021 r. zaplanowano wskaźnik na poziomie 10% a wykonano 51% (509,8% planu).

W PRI nie została wskazana wartość wskaźnika wysoko wykwalifikowanych miejsc pracy⁷⁶ ze względu na brak danych źródłowych. W aktualizacji PRI wskazano bazową wartość tego wskaźnika za lata 2019-2020 na poziomie 54,74% oraz poddano jego

⁷² Wyrażony jako średnia liczba wydawanych decyzji o wsparciu inwestycji w ostatnich 3 latach.

⁷³ Wyrażony jako średnia wartość całkowitych nakładów inwestycyjnych z ostatnich 3 lat w mln zł).

⁷⁴ Wyrażony jako procent wartości nakładów inwestycyjnych w branżach SOR w stosunku do całkowitej wartości nakładów inwestycyjnych w obszarze.

⁷⁵ Wyrażony jako procent wartości nakładów inwestycyjnych w branżach B+R w stosunku do całkowitej wartości nakładów inwestycyjnych w obszarze.

⁷⁶ Wyrażony jako procent liczby nowych wysoko wyspecjalizowanych miejsc pracy w stosunku do całkowitej liczby nowych miejsc pracy w obszarze.

wykonanie z lat 2018-2020. Wskaźnik na 2021 r. zaplanowano na poziomie 65%. Realizując działalność strefową ŁSSE S.A. osiągnęła wartość wskaźnika wykwalifikowanej siły roboczej w 2018 r. 41,8%, w 2019 r. 48,6%, w 2020 r. 62,5%, a w 2021 r. 28%, co stanowiło zaledwie 43% planu.

W Celu 3: Ukierunkowanie inwestycji na pobudzenie MŚP monitorowanie realizacji zadań oparto o dwa wskaźniki. Były to wskaźnik polskich inwestycji⁷⁷ oraz inwestycji MŚP⁷⁸. W PRI jako średnią bazową wskaźników w latach 2015-2017 przyjęto, że wskaźnik polskich inwestycji wynosił 27,24%, natomiast wskaźnik inwestycji MŚP 34,55%. Na 2020 r. zaplanowano te wskaźniki odpowiednio na poziomie 30% i 40%. Wskaźnik polskie inwestycje osiągnięto w 2018 r. na poziomie 61,4%, w 2019 r. 47,3%, w 2020 r. 38,7% (128,8% planu), natomiast w aktualizacji PRI wartość tego wskaźnika na 2021 r. zaplanowano 40% a wykonano 45,2% (113% planu). Wartość bazowa wskaźnika polskich inwestycji wyrażona jako średnia z lat 2019-2020 wynosiła 43,41%. Wskaźnik inwestycje MŚP został osiągnięty w 2018 na poziomie 12,50%, w 2019 r. 52,94%, w 2020 r. 63,16% (157,9% planu), natomiast w aktualizacji PRI przyjęto, że w 2021 r. wskaźnika na poziomie 65% a wykonano 65,8% (101,2% planu). Wartość bazowa wskaźnika MŚP wyrażona jako średnia z lat 2019-2020 wynosiła 58,33%.

Cel 4: Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym, w ramach którego jako narzędzie monitorowania ustalono wskaźnik inwestycji w powiatach o wysokim bezrobociu⁷⁹ osób jako wartości bazowe w PRI na lata 2015-2017 przyjęto wskaźnik na poziomie 54,02%. Na rok 2020 zaplanowano jego wartość na poziomie 55%. W aktualizacji PRI średnią bazową za lata 2019-2020 przyjęto na poziomie 51,94%, natomiast wartość wskaźnika na 2021 r. zaplanowano na poziomie 40%. Wartości tego wskaźnika zostały osiągnięte na następującym poziomie: w 2018 r. 37%, w 2019 r. 62,2%, w 2020 r. 39,2% (71,3% planu) i 2021 r. 25,33% (63,3% planu).

Prezes Spółki wyjaśnił⁸⁰, że ŁSSE S.A. osiągnęła wartości wyższe w zakresie tworzenia wysoko wykwalifikowanych miejsc pracy oraz inwestycji w powiatach o wysokim bezrobociu osób w stosunku do lat wcześniejszych, natomiast w związku ze specyficzną sytuacją 2021 r. wskaźniki te mierzone w odniesieniu tylko do tego roku zostały osiągnięte. Pomimo zmniejszenia wskaźnika wysoko wykwalifikowanych miejsc pracy procentowo, nominalnie liczba wyspecjalizowanych miejsc pracy w latach 2018-2021 zdecydowanie rosła i wynosiła w 2018 r. 59, 2019 r. 402, 2020 r. 412 i 2021 r. 755. Tym samym liczba wysoko wykwalifikowanych miejsc pracy w 2021 r. w odniesieniu do 2020 r. została niemal podwojona (wzrost o 83%). Taka sama sytuacja dotyczy wskaźnika inwestycji w powiatach o wysokim bezrobociu. W 2021 r. nominalna deklarowana wartość nakładów inwestycyjnych w powiatach o wysokim stopniu bezrobocia była o 77% wyższa niż w 2020 r. W 2021 r. podwoiła się liczba projektów skutecznie obsłużonych, które skutkowały wydaniem decyzji o wsparciu. Na zwiększoną ilość decyzji inwestycyjnych bez wątpienia miała wpływ zmiana mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027, która wyłączyła ze wsparcia część obszaru województwa wielkopolskiego oraz mazowieckiego, czyli obszary najlepiej rozwinięte z niskim poziomem bezrobocia. Równoległa zmiana przepisów na koniec 2021 r. również przyczyniła się do zwiększenia decyzji o nowych inwestycjach jeszcze w tym

⁷⁷ Wyrażony w procentach stosunek wartości nakładów inwestycyjnych z większościowym udziałem kapitału polskiego w stosunku do całkowitej wartości nakładów inwestycyjnych w obszarze.

⁷⁸ Wyrażony w procentach stosunek liczby wydanych decyzji o wsparciu dla firm z sektora MŚP w stosunku do całkowitej liczby wydanych decyzji o wsparciu.

⁷⁹ Wyrażona procentowo wartość nakładów inwestycyjnych w powiatach o bezrobociu wyższym niż 160% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju oraz w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w stosunku do całkowitych nakładów inwestycyjnych w obszarze.

⁸⁰ Pismo z 27 września 2022 r., znak: DPO.081.1.2022/PK/DL.

roku, bowiem ustalono mniej korzystne warunki inwestycyjne dla wniosków składanych w 2022 r. W związku z tym nastąpiła intensyfikacja inwestycji zarówno w obszarach wykluczonych z udzielania pomocy publicznej od 2022 r. jak i tych przedsiębiorców, którzy chcieli uzyskać decyzje o wsparciu na starych zasadach.

(akta kontroli str. 181-199, 332-345, 1311-1371)

Wartość zadeklarowanych nakładów i nowoutworzonych miejsc pracy w ŁSSE na podstawie zezwoleń oraz decyzji o wsparciu wynosiła:

- 2016 r. - nakłady inwestycyjne 1 017 261,3 tys. zł i 1 016 miejsc pracy (100% na podstawie zezwoleń),
- 2017 r. - odpowiednio 1 270 329,3 tys. zł i 1 218 miejsc pracy (100% na podstawie zezwoleń),
- 2018 r. – odpowiednio 1 561 259,3 tys. zł i 721 miejsc pracy (100% na podstawie zezwoleń),
- 2019 r. – odpowiednio 2 124 242,3 tys. zł i 828 miejsc pracy (37,4% na podstawie zezwoleń oraz 62,6% na podstawie decyzji o wsparciu),
- 2020 r. – odpowiednio 1 727 473,6 tys. zł i 659 miejsc pracy (100% na podstawie decyzji o wsparciu),
- 2021 r. – odpowiednio 4 696 628,6 tys. zł i 2 698 miejsc pracy (100% na podstawie decyzji o wsparciu).

Łącznie w latach 2016-2021 przedsiębiorcy zadeklarowali poniesienie na terenie Strefy nakładów o łącznej wartości 12 397 194,4 tys. zł i oraz zadeklarowali utworzenie 7 140 miejsc pracy, w tym w latach:

- 2016-2017 nakłady inwestycyjne wyniosły 2 287 590,6 tys. zł i 2 234,0 nowoutworzonych miejsc pracy, w tym średniorocznie odpowiednio 1 143 795,3 tys. zł i 1 117,0 miejsc pracy;
- 2018-2021 nakłady 10 109 603,8 tys. zł i 4 906,0 (średniorocznie 2 527 400,9 tys. zł i 1 226,5 miejsc pracy).

Po wprowadzeniu w 2018 r. nowych mechanizmów wspierania inwestycji średnioroczna wartość zadeklarowanych w latach 2018-2021 nakładów inwestycyjnych oraz miejsc pracy w stosunku do lat 2016-2017 zwiększyła się odpowiednio o 221,0% i 109,8%.

W latach 2018-2021 w stosunku do okresu 2016-2017 odnotowano znaczący wzrost inwestycji kwalifikowanych do inwestycji priorytetowych SOR oraz inwestycji z udziałem B+R o 1250%. Liczba wydanych w poszczególnych latach okresu 2016-2021 zezwoleń oraz decyzji o wsparciu łącznie dotyczących inwestycji priorytetowych branż SOR⁸¹ wynosiła w latach 2018-2021 odpowiednio pięć (17%), 19 (56%), 21 (55%), 44 (58%). W 2017 r. nie wydawano zezwoleń dla inwestycji określanych jako priorytetowe branże. Natomiast liczba wydanych w poszczególnych latach okresu 2016-2021 zezwoleń oraz decyzji o wsparciu łącznie dotyczących inwestycji z udziałem B+R wyniosła w latach 2016-2018 po trzy (10-19%) rocznie, natomiast w latach 2019-2021 wynosiła odpowiednio 13 (38%), 18 (47%), 41 (54%).

(akta kontroli str. 125-139)

Efekty wykonywanych zadań w zakresie wspierania inwestycji na terenie ŁSSE Zarządzający prezentował w rocznych sprawozdaniach z realizacji PRI, kwartalnych informacjach o funkcjonowaniu Strefy oraz w sprawozdaniach z działalności Zarządu ŁSSE S.A. za poszczególne lata. Dane zawarte w/w dokumentach były tożsame.

W informacjach o funkcjonowaniu Strefy ujęto dane dotyczące zmian w zarządzie, działalności marketingowej Spółki, działalności inwestycyjnej, zagospodarowania

⁸¹ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. (dalej SOR)

terenów strefy, dane o zezwoleniach i decyzjach o wsparciu wydanych w okresie sprawozdawczym, dane o zezwoleniach cofniętych, dane o przeprowadzonych kontrolach, informacje o umowach kupna lub sprzedaży nieruchomości oraz odbytych szkoleniach. W załącznikach ujęto dane o nakładach na budowę infrastruktury w danym roku sprawozdawczym, strukturę kapitałową Spółki oraz tabele z danymi szczegółowymi dotyczącymi realizacji inwestycji prowadzonych w oparciu o wydane zezwolenia i decyzje o wsparciu. Informacje te zawierały elementy, które były następnie wykazywane w sprawozdaniu z realizacji PRI, ale nie odnosiły się szczegółowo do celów, zadań, eliminacji barier oraz poziomu realizacji wskaźników innych niż podstawowe tj. wartość nakładów inwestycyjnych, liczba wydanych decyzji, liczba nowoutworzonych miejsc pracy. Zakres danych prezentowanych w/w dokumentach sprawozdawczych pozwalał na dokonanie okresowego przeglądu PRI, o którym mowa w art. 9 ust. 5 ustawy o wspieraniu nowych inwestycji.

W PRI zatwierdzonym w 2019 r. Zarządzający określił cztery cele szczegółowe, a do każdego przypisał wskaźniki powiązane z inwestycjami dla których wydano decyzje o wsparciu, przyjmując pierwotnie średnie wartości bazowe z lat 2015-2017, natomiast po aktualizacji PRI przyjęto wartości bazowe wskaźników jako średnia z lat 2019-2020, na podstawie posiadanych danych. W aktualizacji przyjęto także wartości wskaźników na rok 2021 i 2022, z uwzględnieniem danych posiadanych za lata 2018-2020.

(akta kontroli str. 181-199, 332-345, 1311-1371)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

ŁSSE S.A. realizując powierzone zadania wynikające z ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i ustawy o wspieraniu nowych inwestycji podejmowała działania na rzecz rozwoju inwestycji w zarządzanym obszarze/strefie w sposób skuteczny. Spółka zrealizowała sześć z ośmiu wskaźników monitorowania PRI w 2020 i 2021 r. Pomimo nieosiągnięcia wartości dwóch wskaźników Najwyższa Izba Kontroli odnotowuje istotny wzrost liczby inwestycji w regionie, wzrost zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych, wzrost liczby nowoutworzonych miejsc pracy oraz wzrost inwestycji branż priorytetowych dla rozwoju kraju, w tym inwestycji priorytetowych z punktu widzenia SOR oraz inwestycji z udziałem branży B+R w kolejnych latach funkcjonowania ustawy o wspieraniu nowych inwestycji.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie formułuje uwag i przedstawia następujący wniosek:

Wnioski

Należy zapewnić aby kontrolerzy przeprowadzający kontrole działalności gospodarczej przed rozpoczęciem kontroli składali oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności wyłączających z udziału w kontroli zgodnie z wytycznymi wydanymi przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 2 grudnia 2022 r.

Kontroler
(-) Agnieszka Siwczyk
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora
Maciej Maciejewski
z up. p.o. Wicedyrektora
(-) Michał Wilkowicz